

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVICIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
In United States \$1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries \$2.00
" " 6 Months \$1.00
Advertising rates on applica-
tion. All communications should
be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury St., Worcester Mass.
4 cents per copy.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVICIA,
Worcester, Mass.
Savaitinis laikraštis
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valst. met. . . \$1.50
" " pusei metu . . . 75
Kitose viešpatys. metams \$2.00
" " pusei metu . . . \$1.00
Apgarsinimų kainos ant už-
klauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester, Mass.
4 centai už numerį.

kandino du vokiečių torpe-
diniu laivu kurie palydėjo
pirklybos laivus.

Ibauginti priešų submari-
nų, 37 vokiečių pirklybos lai-
vai su tavori metalo nedry-
sta apleisti skandinavų por-
tus.

Nuo 15 d. rugsėjo, ang-
lų karės laivai šiaurinėje
jurėje pagriebė ir pargabe-
no Anglijon 24 vokiečių žve-
jotojų laivus.

**SERBŲ SOSTINĖ
PERMAINYTA.**

Londonas, spal. 15 — Ser-
bijos valdžia apleido Nish ir
užėmė kvatieras Mitrovitzo-
j, ties Juodkalnijos rube-
žiaus, sako pranešimas iš
Bucharesto.

Bulgarai pagriebė rusų
laivus ant Dunojaus. Šie
laivai vežė javų Serbijai.
Taipgi 9 laivus prikrautus
karės materialo del rusų ka-
riumenės Odessoje. Tarp ki-
toko, pagriebta 4 orlaiviai
ir 5000 karabinu.

Bulgarai prisėjo minų
Dunojį.

**TEUTONAI NETEKO 85-
000 KAREIVIŲ
SERBIJOJ**

Londonas, spal. 15 — Aus-
trai-vokiečiai progresuoja
ant Serbijos fronto, bet su
labai dideliais nuostoliais.
Nors jie paėmė gana svar-
bią vietą Pozarevaz, apie 12
myl. į rytus Semendrijos,
bet jie jau neteko 25,000 už-
muštų o 60,000 sužeistų ant
Obrenovetz-Belgrado-Sem-
endria fronto. Patįs vokie-
čiai pripažysta, kad jų nuo-
stoliai yra dideli, ir kad ser-
bai smarkiau priešinosi ne-
gu buvo tikėtasi.

Betgi serbai, nors kasžin
kaip narsūs, negalės ilgai
tesėti prieš priešus kelis syk-
skaitlingesnius už save.
Dabar jie turi išskleisti sa-
vo kariumenę ant fronto a-
pie 250 mylių, nes teutonai
juos atakuoja išilgai Drina
upės į vakarus, ir Save ir
Dunojaus šiaurėje, o bulgar-
ai užpūdinėja per visa ilgą
Serbijos-Bulgarijos rubežiu.

**BLOKADA BULGARIJOS
PAJURĖS.**

Londonas, spal. 16 — Ofi-
ciališkai paskelbta, kad vice-
admirolas kuris komandu-
jo rytinių Tarpžeminių ju-
rių sąjungiečių eskadrą, pa-
siskelbė blokadą Bulgarijos
Egejaus jurių pajurės, pra-
dedant nuo 6 val. ryte, 16 d.

spalio. Nuo pradžios bloka-
kados, 48 valandos bus su-
teikta neutraliem laivam ap-
leisti užblokuotą juostą.

**BULGARAI BUVO
ATMUSTI.**

Londonas, spal. 16 — Iš
Atenų pranešama, kad žiau-
rus mušis atsibuvo ties Grai-
kų rubežiaus tarp serbų ir
bulgarų. 40,000 bulgarų su
artilserija buvo atakavę til-
tą ant Saloniki gelžkelio.
Bulgarai turėjo pasitraukti.
Gauta žinios iš Sofijos,
kad nekuriuose vietose bul-
garai išskverbė Serbijon
net 6 myl. nuo rubežiaus.
Keli kalnai tarp Nagotin ir
Strumika pateko bulgarams.

**FRANCUZAI LAIMI
ALZACIOJ.**

Paryžius, spal. 16 — Fran-
cuzai, kurie vakar buvo
netekę keletą apkasų ant vir-
šunės kalno Hartmanns
Weilerkopf, Alzacioj, kontr-
atakuodami su dideliu smar-
kumu, atsiėmė netik savo
apkasas bet ir tvirtą pozici-
ją kurią vokiečiai jau sen-
niai laikė.

Viršunė kalno Hartmanns
Weilerkopf yra gerai aplai-
styta krauju, nes jau veik
metai laiko kaip kovojama
del šio kalno, ir jis nuolat
pereina iš rankų vienu į
rankas kitu.

**NORI ATAKUOTI
GRAIKIJĄ.**

Londonas, spal. 16 — Ang-
lai labai neužganėdinti, kad
Graikija formališkai pas-
skelbė, jogei ji nepagelbės
Serbijai. Daugelis atkarto-
ja sekančią "Morning Post"
nuomonę:

"Jeigu Graikija atsisako
kovoti už mus, tai ji yra iš-
tikrųjų mūsų priešas; de-
to sąjungiečių laivynam vertė-
tų elgtis su jai kaip su prie-
šu. Vienatinis atsakimas
ant Graikijos atsisakimo
gelbėti Serbiją, yra užblo-
kavimas Graikijos portų ir
pagriebimas jos laivų bei
salų."

Bet kasžin kaip Anglija
pyktų ant Graikijos, vargu
ji norės dabartiniu laiku pa-
sidaryti sau naują priešą.
Anglai ir francuzai ypačiai
atjaučia Graikijos atsisaky-
mą prisidėti prie jų už tai,
kad jų protėviai mažiau ne-
muštų o 60,000 sužeistų ant
Obrenovetz-Belgrado-Sem-
endria fronto. Patįs vokie-
čiai pripažysta, kad jų nuo-
stoliai yra dideli, ir kad ser-
bai smarkiau priešinosi ne-
gu buvo tikėtasi.

**ITALIJA ABEJOJA AR
PAGELBĖTI SERBIJAI.**

Roma, spal. 17 — Klaus-
mas ar Italija turi dalyvauti
karėje Balkanuose ar ne,
padalino visą šalį į dvi par-
tijas. Nekurie labai grie-
džia dalyvauti, o kiti sako,
kad tai būtų staciai nelaimė
Italijai siusti kariumenę į
Balkanus.

Tie kurie nenori kovoti
Balkanuose sako, jogei ne-
reikia pagelbėti Serbijai, nes
pastaroji neatakavo Austri-
ją kuomet Italija stoji ka-
rėn. Jeigu ji būtų tada ata-
kavus, austrai nebutų ga-
lėję sumobilizuoti 500,000
kareivių ant Italijos fronto.
Toliau, šie žmonės sako, kad
jeigu italai ir galėtų pasių-
sti ten kariumenę, jie nega-
lėtų tai kariumenei duoti
artilserijos. O jeigu austrai
staiga įsiveržtų į Italiją, ka-

rieviai iš Balkanų negalėtų
sugrįžti apginti savo tėvynę
į mažiau kaip tris mėnesius.

Tie kurie nori pagelbėti
Serbijai, sako, kad sąjun-
giečiai dabar turi dėti visas
spėkas sumušti priešus Bal-
kanuose, ir jeigu Italija ne-
prisidės prie to, ji save nu-
sizudys politiškai.

**BULGARAI PASĖJA
MINAS.**

Sofija, spal. 17 — Bulga-
rijos valdžia oficiališkai pra-
neša, kad minos tapo pa-
dėtos išilgai Juodųjų ir Ege-
jaus jurių pajurių. Jurių
žibintuvai yra visur užgesy-
ti.

**KRIZIS IŠPANIJOS
KABINETE.**

Madrid, spal. 17 — Tulas
šio miesto laikraštis prane-
ša, kad susirinkime laiky-
tame vakar, Ispanijos mini-
sterija nutarė rezignuoti.
Premieriui Dato buvo iša-
kyta pranešti apie kabineto
nutarimą Karaliui Alfonsui
kaip tik pastarasis sugrįžs
iš San Sebastian, kur jis
nuvažiavo gydytis.

**NĖRA VILTIES DAR-
DANELIUOSE.**

Londonas, spal. 17 — Tul-
sas karės korespondentas,
Ashmead Barlett, kuris ka-
tik sugrįžo iš Dardanelių,
rašo sekančią Londono
"Times":

"Kovojimas Dardaneli-
ose buvo tikrai desperatiškas
ir pasekmės yra kuoblogiau-
sios del mūsų. Mes viso-
kias, kokias tik galima klai-
das ten padarėm, ir mes
staciai negalime ten laimė-
ti."

Toliau jis sako, kad jis su-
tinka su toms ypatoms kur-
rie nori apleisti bandymą
Dardaneliuose. Jis netiki,
kad taip darydama, Angli-
ja nustotų garbės, nes sako,
kad anglų kareiviai taip at-
sižymėjo narsumu ir ištirvo-
jimu tenai, kad niekas ne-
gali jiems garbę atitraukti.

**VOKIEČIAI SAKO SĄ-
JUNGIEČIAI APLEIS
DARDANELIUS.**

Berlinas, spal. 18 — "Na-
tional Zeitung" sako gavo
speciališką telegramą nuo
korespondento ant Rusijos
rubežiaus, buk pastarasis
dažinojo iš ištikimų šaltinių,
kad sąjungiečiai nutarė ap-
leisti veikimą Dardaneliu-
ose. Tas nebus atliktas stai-
ga, bet kareiviai bus pama-
žu patraukti nuo Gallipoli
pusalio.

Korespondentas sako, jog
jis dažinojo, kad sąjungie-
čiai yra persitikrinę niekuo-
met negalėsia paimti Dar-
danelius, o jiems dabar reik-
kalinga daug kareivių del
Serbijos gelbėjimo.

**23 LAIVAI NUSKANDIN-
TI TARPŽEMINĖSE
JURĖSE.**

New York, spal. 18 — Gra-
fas von Bernstorff, Vokiet-
ijos ambasadorius Suv. Val-
stijos praneša, kad jis gavo
oficiališką pranešimą, buk
keliose praeitose savaitėse,
vokiečių submarinai nuskan-
dino 23 laivus, iš viso 100,
000 tonų, Tarpžeminiuose Ju-
rėse. Iš nuskandintų lai-
vų, 4 buvo sąjungiečių tran-
sportai.

Nieko nepranešta, kas
link nuostolių gyvasčių nu-
skandinime šių laivų.

**SĄJUNGIEČIAI PAĖMĖ
STRUMNITŽĄ.**

Londonas, spal. 18 — Su-
lyg oficiališką pranešimo iš
Saloniki, anglų, francuzų ir
serbų kariumenė užėmė
Strumnitžą, Bulgarijoj. Są-
jungiečiai taipgi užėmė por-
tą Enos, kuriame pasiba-
gia svarbus gelžkelis. Gelž-
kelis einantis gilyn į Serbi-
ją nuo Saloniki taipgi dau-
gelyje vietų pateko sąjun-
giečiams, ir gelžkelis bus
apsaugotas nuo bulgarų.

Strumnitza turi didelę
vertę iš strategijos atžvil-
gio o Enos, nors tai nėra ga-
ra vieta del išsodinimo ka-
reivių, bet gi yra reikalin-
ga sąjungiečiams nes iš jo
galima grąsinti svarbų por-
tą Dedeagatch, kurį turkai
neseniai atidavė bulgarams.
Sakoma civiliški žmonės
jau apleido Dedeagatch, ku-
ris yra visiškai rankose vo-
kiečių oficerių.

**VISI SĄJUNGIEČIAI
PRIĖŠ BULGARUS.**

Londonas, spal. 19 — Da-
bar jau visi sąjungininkai
pasiuntė Bulgarijai apskel-
bimus karės. Jau kelios die-
nos kaip Anglija ir Francija
tai padarė, bet Italija ir Ru-
sija tik šiandien. Italija nu-
siuntė laivyną padėti blo-
kuoti Bulgariją. Rusija pra-
neša, kad ji "ima kardą prieš
Bulgariją su kraujais te-
kančia širdžia." Bulgarija
yra pavadinata rusų manife-
ste "išdavėja slavų siekių."

**BULGARAI IR AUSTRAI
LAIMI SERBIJĄ.**

Londonas, spal. 19 — Bul-
garai paėmė Vranja, ir
perkirto Saloniki-Nish gelž-
kelį, kuriuo sąjungiečiai ei-
na serbų pagelbon. Dabar
bulgarai randasi tarpe vi-
šiausios serbų kariumenės
ir sąjungiečių.

Šiaurinėje Serbijoj, aus-
trai paėmė miestą Obrenov-
vatz.

Anglų-francuzų kariume-
nė, kuri eina gilyn į Serbiją
iš pietų yra taip didelė, kad
gelžkeliu negalima visa ją
perkelti, delto kelios divizi-
onų dvių eina per šoną so-
greitai pėksti.

Iš Amerikos.

**VYRAI IR MOTERIS SU-
ŽEISTI STREIKO
RIAUSĖSE.**

Nashua, N. H. 18 ir 19
spalio, milicija bandydama
numalšinti riaušę sukeltą
streikiereiv, pašovė ir sun-
kiai sužeidė Adomą Radzevi-
čių į pilvą. Susyk buvo ma-
noma kad žmogus buvo mir-
tinai sužeistas, bet dabar
rodos kad jis pasveiks. Ra-
dzevičius buvo apsiavedęs tik
tris dienas kuomet nelaimė
jį patiko. Jo jauna moteris
stovėjo netoli jo, ir pa-
mačius savo vyrą krintant,
pribėgo prie jo ir laikė jo
galvą ant kelių iki ambulanc-
as pribuvo. Apart Radze-
vičiaus buvo sužeista su-
durtuvais ar policistų buo-
žem tris moteris, dvi iš ku-
rių rodos yra lietuvės. Ket-

virta moteris, poni Vencie-
nė, sako, kad miesto ma-
yoras ištraukęs policistui
buožę iš rankos, sudavė jai
per galvą. Mayoras tą už-
gina.

Riaušės atsibuvo kuomet
buvo bandoma dastatyti
"skebams" valgio, ir kuom-
et Nashua Manufacturing
Co. bandė išgabenti savo iš-
dirbinius gelžkeliu.

Straikieriai yra daugiau-
sia lietuviai ir lenkai. Linkė-
tina jiems laimingo išlošimo
streiko.

(Zinia imta iš "Nashua
Telegraph" kurį p. J. Over-
ka prisuntė, ir iš "Boston
Globe.")

**6 VOKIEČIŲ JUREIVIAI
PABĖGO.**

Norfolk, 10 d. spalio, 6
jureiviai ant vokiečių karės
laivo Kronprinz Wilhelm,
kuris yra sulaukytas čionai
iki pabaigai karės, gavo da-
leidimą prasišalinti nuo lai-
vo per 16 valandų. Jie dau-
giau visai nesugrįžo ant lai-
vo. Apie mėnesis atgal, šie
vyrai nusipirko laivą 60 to-
nų, ir manoma kad jie da-
bar pabėgo su juom.

15 d. spalio keleta vokiečių
jureivių nuo skraiduolių,
Kronprinz Wilhelm ir Eitel
Friedrich bandė išplaukti
namon ant dviejų Holandi-
jos tavorinių laivų. Viens iš
jų buvo suareštuotas o kiti
rodos sugrįžo į savo laivus.

Iš priežasties viso to, vo-
kiečiam jureiviam nebus
daugiau leista eiti ant saus-
žemio.

16 PASAŽIERIŲ ŽUVO.

Randolph, Kan. 16 d. spa-
lio, traukinys kuriame va-
žiavo 65 pasažieriai nupuolė
nuo tilto į upę. 16 ypatų
prigrė, negalėdami nė iš-
eiti iš vagono. Likusieji, iš-
skyrus 4, visi buvo sužeisti.
Didesnė dalis pasažierių
buvo jaunos mokytojos.

5 YPATOS ŽUVO GAISRE.

New York, Penkios ypa-
tos mirtinai sudėgė o tri-
buvo sužeisti gaisre kuris
pakilo penkių lubų name ry-
tinėje dalyje New Yorko.
Žuvusieji yra motina ir jos
dvi dukteris 13 ir 15 m. am-
žiaus, kurios sudėgė savo
miegamuose kambariuose,
ir kita moteris ir jos sunus.
Ši moteris drąčiai prisiglau-
dus savo 4 m. sunų prie kru-
tinės, buvo atrasta priebur-
tyje. Matyt, kad ji bandė
bėgti, kuomet mirtis užklu-
po ją.

IŠLOŠĖ STREIKĄ.

Torrington Ct. — Hende-
y Machine Co. dirbtuvė, ku-
ri buvo uždaryta per 6 sa-
vaites, iš praeisties streiko,
pradėjo dirbti 18 d. spalio.
Didesnė dalis 850 ar 900 vy-
rų išėjusių ant streiko su-
grįžo darba; jie išlaimėjo
9 val. darbo dieną ir 15 nuo-
šimčių molsties pakėlimą.

**ITALIJA PASISKOLINS
\$25000,000.**

New York, Italijos val-
džia padar visus parengi-
mus del paskolinimo 25-
000,000 dol. Suvienytose
Valstijose, 6 nušimtis in-
teresto bu mokama. Pini-
gai bus sulaudoti del apmo-
kėjimo Italijos karės mater-
ialo užsak Amerikoje.

**DEVYNI ŽUVO LAIVO
SUDUŽIME.**

Point Arena, Cal. Mažas
laivas, Alliance No. 2, varo-
mas gasolinu, tapo sudaužy-
tas ant akmenų netoli čionai
18 d. spalio. 10 ypatų (2 mo-
teris ir 8 vyrai) kurie ke-
liavo jame kaip nors išlipo
iš skėstančio laivo ant akme-
nų, bet pirm negu jie galė-
jo pasiekti saugią vietą, vil-
nis nušlavė juos atgal į ju-
res. Tik vienas jureivis bu-
vo išgelbėtas.

**14 ŽUVO DINAMITO
EKSPLOZIJOS.**

Butte, Mont. Keturiolika
vyrų buvo užmušti dinamito
eksplozijoje, kuri atsibuvo
granito kasyklose North
Butte Mining kompanijos.
Aštuoni kiti vyrai buvo sun-
kiai sužeisti.

Iš Visur.

**YUAN SHIKAI'JO PA-
SIUNTINYS UŽ-
MUSTAS.**

Tokio, Chan-tzuri, kuris
tikima, buvo pasiuntinys
Chinijos prezidento Yuan
Shi Kai, del skleidimo pro-
pogandos del atnaujinimo
monarchijos Chinijoje, tapo
užmuštas ir mirtinai suzei-
stas revoliucionieriaus chi-
no studento.

Visi 700 chinų studentų
šiam mieste, viešai išrei-
škia nupeikimą bandymo at-
gaivinti monarchiją jų tėv-
nėje.

**VOKIEČIAI UŽMUŠĖ
ANGLŲ MOTERĮ.**

Londonas, Amerikos am-
basada pranešė Anglijos už-
sienio dalykų biurui, kad p-
lė Edith Cavell, neseniai
perdėtinė didelės mokyklos
del ligonių džiurėtojų Brux-
elles, Belgijoje, tapo nutei-
sta vokiečių karės valdybos
ir nužudyta 13 d. spalio.

P-lė Cavell buvo apkal-
tinta davimu prieglaudos pabė-
gėliam anglų, francuzų ir
belgų kareiviams, ir pagel-
bėjimu jiems išbėgti iš Belgi-
jos.

P-lė Cavell buvo suare-
štuota 5 d. rugp. bet Angli-
ja nieko apie tai nežinojo.

**JAPONIJOS AMUNICI-
JOS DIRBTUVĖS GE-
RAI DIRBA.**

New York, K. Okazaki,
narys Japonijos parlamento,
kuris neseniai atvyko čio-
nai, sako, kad Japonijos a-
municijos dirbtuvės dirba
pilną laiką, ir kad didelė
dalis jų išdirbimų yra nusi-
sta Rusijon. Japonijos val-
džia parduoda amuniciją
Rusijai už tiek kiek padirbi-
mas lėšuoja.

Pradžioje karės, toliau sa-
kė p. Okazaki, Rusija turė-
jo 1,000,000 kareivių ant
Mandžiurijos rubežiu, bet
visi jie buvo atitraukti jau
kiek laiko atgal.

**KARĖS STOVIS
MASKVOJE.**

Petrograd. Iš priežasties
riausių kurios tankiai atsi-
teresto bu mokama. Pini-
gai bus sulaudoti del apmo-
kėjimo Italijos karės mater-
ialo užsak Amerikoje.

NUBAUS BULGARUS.

Sofija. P. Majerov, Bul-
garijos ministeris Rusijoje
laike pertraukimo susineši-
mų tarp jų dviejų šalių ne-
tik ką buvo atleistas nuo di-
plomatijos tarnystės, bet
patrauktas teisman už tai,
kad jis neva kritikavo pa-
sielgimą Bulgarijos.
Generolas Radko Dimit-
riev ir visi kiti Bulgarijos
rezervų oficeriai, kurie
tarnavo Rusijos kariumenė-
je ir dar nesugrįžo namon,
bus apšaukti pabėgėliais nuo
kariumenės ir su jais bus
pasielgta kaip su išgamom.

UŽGANĖDINTI BELGAIS.

Berlinas. Generolas vor
Bissing, karinis gubernato-
rius Belgijos, sako kad da-
bar jis yra užganėdintas su
belgų pastova kaslink vokie-
čių. Susinešimai valdžios
su bažnyčia yra kuogeriau-
si, ir abelnai, žmonės pra-
deša pripažinti teisingumą
vokiečių administracijos.

Išdirbystės nelabai gerai
stovi, nes nėra užtektinai
žalio materialo, bet visos
kasyklos gerai dirba. Vai-
kai yra priversti lankyti mo-
kyklas ir gubernatorius ti-
kisi jogei neužilgo jis ga-
lės atidaryti Ghento univer-
sitetą.

**SUTVERS ARMENŲ
KORPUSĄ.**

Londonas. Iš Petrogrado
pranešama, kad tulas kapi-
tonas Torcum, armenas tar-
naujantis rusų kariumenėje
ketina sutverti luosonorijų
korpūsą iš armenų dabar gy-
venančių Balkanuose, Egip-
te, Italijoje, Francijoje, Ang-
lijoj ir Suv. Valstijose, kovoti
su sąjungiečiais prieš tur-
kus.

Jis sako, kad armenai gy-
venanti užsienyje negalėjo
nukreipti skerdynes savo
tautiečių Mažojojo Azijoje,
bet jie gali kovoti prieš turkus.
Sąjungiečiai neužgins jiems
šios privilegijos ir garbės.

**GRAIKIJA ŠELPIA
PABĖGELIUS.**

Londonas. Didelis vargas
ponavoja Graikijos Macedo-
nijoje. Serbijos valdžia lie-
pė visom moterim ir vai-
kam Serbijos Macedonijoje
emigruoti, delto tukstan-
čiai jų kas dien atvyksta
Graikijon, be pinigų ir be
jokio budo save sušelpiti.

Graikija ir pirmiau jau
šelpė šimtus pabėgėlių iš
Turkijos, delto dabar sto-
nuoja maisto ir pinigų, ir
negalės nukreipti badą ir
ligas jeigu negaus pašelpos
iš užsienio.

Kiekvienoje minutoje ku-
ri praeina kokis nors darbi-
ninkas šioje šalyje yra su-
žeistas. Kas 16 minutų ko-
kis nors darbininkas miršta.
30 nušimtis šių sužeidimų
gali būti nukreipti. 500-
000 darbininkų serga koka-
kia nors liga paeinančia nuo
jų užsiėmimo.

Valstijoje Wyoming tik-
tai 17 vaikų neturinčių 15
metų dirba fabrikuose ir
prie mekaniškų darbų; val-
stijoje Mass. New Yorko
ir New Jersey tokių vaikų
skaitlius siekia 79,813.

Apžvalga.

Dr. Gaigalaitis savo laiške, kurį atspausdino "Vienybė Lietuvninkų," ramina mus nurodydamas jogei Lietuva po vokiečių valdžia turės daug geresnę ateitį negu po rusų valdžia kad turėjo. Savo tvirtinimus Dr. Gaigalaitis paremia tuom kad prūsų lietuviams buvo labai gera po vokiečių valdžia, jie turėję didžiausią liuosybę, tik didesnė dalis nenorėjęs lietuviais būti. Gal but kad p. Gaigalaitis turi daug tiesos savo pasakyme, tik visiška bėda tame kad ir Didžiosios Lietuvos lietuviams gali būti po vokiečių valdžia taip "gera," jogei ir jie, kaip dauguma prūsų lietuvijų nenorės lietuviais likti.

Toliaus Dr. Gaigalaitis praneša, jogei jis iš daugelio intekmingų versmų girdėjęs, kad vokiečiai nori lietuvių kalbą globoti ir jos nespauti, taip Dr. Gaigalaitis išsireiškė ir vienas Visų Vokiečių Susivienijimo narys. Bet visiems šiems saldiems žodžiams sunku šiais laikais įtikėti.

Tarp ko kito Dr. Gaigalaitis nupeikia Amerikos lietuvių spaudą už primetimą vokiečiams barbariškumą, nes esą vokiečiai labai prietinkamai ponavoja Lietuvoje ir vokiečių barbariškumas tik grynas melas. Nors čia pat Dr. Gaigalaitis pripažįsta, jogei yra ir tarp vokiečių kareivių tuli, kurie daug neklausia ir daro kas jiems patinka, kas moraliskai neišteisinama.

Nors vokiečiai ir pasižada globoti lietuvių kalbą bet kaip matyti iš šio laiško, lietuviams pakol nepavelyta yra rašyti laiškus lietuvių kalboje, nes vokiečiai neturi užtektinai cenzurų mokančių lietuvių kalbą, tečiau Dr. Steputaitis rupinasi idant insteigti lietuvišką cenzūrą kuri peržiūrėtų laiškus siunčiamus iš Lietuvos į Ameriką.

Užbaigdamas savo laišką Dr. Gaigalaitis pažymi, jogei jis turįs tvirtą viltį geresnę Lietuvos ateitį.

Bet kaip ne bandytų Dr. Gaigalaitis raminti mus kas link Lietuvos ateities, mums sunku tikėti jo vilčiai. Ir ne vien dėlto kad mums gali būti blogiau ar geriau po vokiečių valdžia, bet kad dar Lietuvos likimas nėra galutinai nuspręstas. Jei sąjungiečiai ir pralaimėtų tai ir tai būtų klausimas ar Lietuva liktų po vokiečių valdžia. Tuom laiku-gi Lietuvai grėšia vėl naujas pavojus — Lietuva dar kartą gal tapti didžiausių mūsų laukų. Pagal paskutinių pranešimų vokiečiai tapo atmušti nuo Rigos ir Dvinsko, ir jei vokiečiai priversti būtų trauktis atgal per Lietuvą, mūsų šalis būtų paversta į tyrlaukį.

Ateinančios žinios iš Nashua apie susirėmimus straičių su milicija parodo kad ir pas amerikonus nerūstą barbariškumą, už kuriuos jie taip daug kaltina kariaujančias valstijas,

ypatingai vokiečius, turkus ir rusus. Bet šaudymas be ginklių darbininkų Nashua, vartojimas čurtuvų išvaikimui darbininkų, sužeidimas moterų, parodo jogei šios šalies milicija savo žvėriškumu nė kiek nesiskiria nuo Rusijos kazokų.

"Boston Post" praneša, jogei Fortunatui J. Bagočiui, kuris daugiau kaip metai laiko bando išgauti leidimą prie baro Massachusetts valstijoje, vel nepasisekė, kuomet paaiškėjo, jogei jisai liudijo kaip taikos teisėjas nors ypatingas kurias jis patvirtino visai nebuvo pas jį. Pats Bagočius prisipažino padaręs klaidą.

Brangiai atseina p. F. J. Bagočiui jo skundimai "V. L." ir kitos klaidos.

Vargstančios Tėvynės Reikaluose.

Lietuva jau visa vokiečių užimta. Kas sunaikinta — sunaikinta. Kas pabėgo — pabėgo. Kas liko — liko. Tokiam padėjimui mūsų tėvynė gali likti iki paibaigai karės. Budas ir kelias sušelpimo Lietuvos taip pat dabar jau aiškus. Nuo Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti sekretoriaus šiomis dienomis gavau laišku (skaitytojai juos ras žemiau), iš kurių matome, jog Lietuvių Draugija susiskaldė į keletą burių ir įvairiose vietose Lietuvos šelpimo darbą varo. Didžiausioji dalis Lietuvių Draugijos komiteto pasiliko Vilniuje ir rupinasi žmoniškais, pasilikusiais Lietuvoje. Dalis komiteto gyvena Voroneže, drauge su 700 mokslų einančios jaunuomenės. Kita dalis Petrograde ir Maksvoje rupinasi pabėgėliais iš karės laukų. Ir visoms tomis įstaigoms reikia pinigų, reikia aukų, kad galėtų veikti.

Sunkaus darbo įvargintas, šurkščių sriovinių santykių su nervuotas, prašiau Draugijos atsijusti dar vieną atstovą, o tuom tarpu žadėjau pertraukti savo veikimą. Kitas atstovas atvažiuoti negalys. Reikalai gi kasdien vis didėja, mūsų kraštui pagalbos reikia kasdien vis daugiau. Pasisėjęs šiek-tiek, aš pasirūžau savo liudną kelionę tęsti toliau. Vėl važinėsiu, vėl Lietuvai pagalbos prašysiu.

Dirbamas mano kelionei naujas maršrutas. Į jį ineis tikėtai tos vietos, kurios iki 10 dienų lapkričio atsijus man pakvietimus. Taigi visos lietuvių kolonijos Amerikoje, kurios norėjęs, kad pas juos atvažiotuoliai kalbėti ir vargstančiai Lietuvai aukų parinkti, teiksias atsiliepti šiuo adresu: St. SIMKUS, 117 FEATHERBED LANE, NEW YORK, N. Y.

Ir tie, kuriems jau buvau pasižadėjęs, arba kurie buvo intarukti į pirmąjį maršrutą, bet del įvairių priežasčių ten praktiškai nebuvo, teiksias atsiliepti, nes laiška gal pražuvo, išsimeitė.

Prakalbas prašysiu rengti vardu Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti. Aukos mano prakalbose surinktos bus siunčiamos stačiai Lietuvai Draugijos įstaigoms.

Tai darysiu neturėdamas nei mažu-mažiausio noro kame nors intarti gražiai besidarbuojančius fondus arba skersai kelio siunčiamos stačiai Lietuvai Draugijos įstaigoms.

darau vien norėdamas išvengti daugybės kėblumų ir nemalonumų, kurie mano energiją ir sveikatą pakerta.

Amerikos lietuvių veikėjų, organizacijų ir laikraščių kuosirdingiausiai prašau padėti man visame. Be jūsų pagalbos ir paramos aš nieko nepadarysiu! Lietuvos Draugijos Nukentėjusiems del karės šelpiti atstovas Amerikoje. — ST. SIMKUS.

Laiškai iš Lietuvių Draugijos,

Jo sveikatai Gerbiamajam p. St. Simkui, Lietuvių Draugijos įgaliotiniui Amerikoje. Gerbiamasis!

Rašau Tamstai jau penktą eilės laišką, kursai yra dar pirmas Komitetui išvažiavus Pskovą. Dėlto taip ilgai Tamstai nerašiau, kad pas mus pačiame Vilniuje ir pačiame Komitete buvo didelė surūstė: visos įstaigos ir gyventojai kėlėsi iš miesto, pačtas išvažiavo ir dar negrįžo. Ir šita laiška vargais negalais teko parašyti ir iš kitos stoties išsiųsti.

Mūsų darbas šitai dabar padalintas: Lietuvių Draugijos Komitetas oficialiai persikėlė Pskovą — Sergejevskaja ulica, dom Modem, kvartira Amerika, ten apsigyveno p. Šilingas su Komiteto darbininkais. Petrograde, kur gyvena dabar Draugijos pirmininkas, Valstybės Dumas atstovas, M. Yčas, veikią pabėgėliais, Rosijoje išsiblaškiusiems, registruoti biuras — Bankov pereulok 29 — biura vedda p. K. Šalkauskas. Voronežas dabar virto Lietuvių apšvietimo centru, ten persikėlė Vilkaviškio gimnazija, pedagogijos buhalterijos kursai, "Saulės" užlaikomi, ten Komitetas išskeldino apie 700 mokslų einančios jaunuomenės. Iš Komiteto narių Voroneže gyvena kun. Olšauskas ir p. Balčikonis. Iš tikrų šaltinių sužinojome, kad p. Yčo Voroneže steigiamą dvi lietuvių gimnazijos: berniukų ir mergaičių. Visais reikalais į virš paminėtas įstaigas galima kreiptis šiuo antrašu: Voronež, Staro-Moskovskaja 19. Yra tai adresas vieno Lietuvių Draugijos Komiteto bendrabučių.

Maskvoje veikia Komiteto narys adv. P. Leonas ir Draugijos įgaliotinis inž. Naruševičius. Vilniuje šitoks yra Lietuvių Draugijos veikimas. Komiteto dalis išsikėlusi Pskovą gavo teisę veikti visoje Rosijoje per savo įgaliotinius. Likusieji gi Vilniuje Dr-jos nariai veikia keturių gubernijų: Kauno, Suvalkų, Vilniaus ir Gardino rajone vardu "Lietuvių Draugijos Vilniaus Komitetas." Prie Vilniaus Komiteto darbuojasi nariai: A. Smetona, dras Antanas Vileišis, kun. Jezukevičius, A. Žmuidzinavičius, kun. Kukta, p. E. Vileišienė, J. Kymontas, D. Malinauskas, Juozas Kubilius ir aš. Prie Vilniaus Komiteto Vilniuje veikia Lietuvių Draugijos Vilniaus skyrius. Vilniaus Komiteto adresas: Vilnius, Bolšaja 30—2. Vilniaus skyriaus adresas: Vilno Blagovieščianskaja 24—1.

Vilniaus stovis kritiškas. Valdiškos įstaigos išsikėlė, pačtas neveikia, geležinkeliai užimti karės reikalais, maisto pristatymas labai ap sunkintas, beveik negalimas, mintame iš kalno pasigamintais produktais, kurių reikia maž daug vienam žmogui mažiausia už 3,000 rublių, kadangi Vilniuje ir jo apylinkėse

esama apie 4.000 pabėgėlių iš Kauno ir Vilniaus gubernijų. Jeigu mes busime atkirsti nuo Rosijos vokiečiams užėmus Vilnių, tai mūsų padėjimas bus neužvydėtinas, kaip mes tuokart išmaitinsime savo pabėgėlius, iš kur, gausime lėšų.

Taigi Komitetas prašo Tamstos visas surinktas Amerikoje aukas siųsti mums Vilniui. Dabar tas siuntimas negalimas, bet nepoilingam galima bus siųsti per neutralių valstybių konsulus.

Vilniuje lietuvių gyvenimams kokią laikui apmiręs, kadangi visi lietuviški laikraščiai buvo sustoję. Dabar vėl šiek tiek atgijo, pradėjo eiti "Viltis," ketina leisti ir "Aušra."

Antrasis mūsų įgaliotinis, p. Žmuidzinavičius dėlei ne jo priežasčių negalėjo išvažiuoti Amerikon, tad Tamstai vienam pinigu rinkimo darbas liko užkrautas.

Tai tiek šį kartą apie Lietuvių Draugiją ir jos veikimą. Jei bus galima nepoilingam vėl Tamstai parašysiu.

Tariu prideramos pagarbos žodį.

Kun. P. Dogelis.

Jo sveikatai Gerb. p. St. Simkui, Lietuvių Draugijos įgaliotiniui Amerikoje. Gerbiamasis!

Nors neseniai Tamstai rašiau, bet gavęs naujų žinių, vėl rašau. Pskovą, kur buvo išsikėlę Lietuvių Draugijos Komitetas, evakuojamas. Tat ir Lietuvių Komitetui prisiėjo iš ten keltis. Persikėlė Petrogradan — Baskov pereulok 29, kv. 10.

Gal pranešumėte apie tai Amerikos laikraščiams.

Voroneže, kur perkelti mūsų moksleiviai, M. Yčo rūpesniu įsteigtos dvi gimnazijos: berniukams ir mergaitėms. Rugsėjo 1 d. gimnazijų atidengimas. "Viltis," pačtai sustojus, irgi buvo apstojusi ejsi. Dabar vėl pradėjo eiti. Petrograde pradėjo eiti "Petrapilio Balsas," M. Yčo redaguojamas.

Tai tiek šį kartą. Su Diev! Tariu pagarbos žodį.

Kun. Dogelis.

Karės Aukos.

(Tąsa).

Vokiečiai pasirodė pirmiau negu laukta. Nespėjęs kazokai gerai nē ont arkliu susėsti, kaip išto lo pasiūgirdo šuviai. Dabar jau kazokams netiek gėobis rūpėjo, kiek savo gyvybę išnešus. Pamatė jie net sužeistą leitenantą ir akymirknyje pranyko už krūmų. Tuojaus visą kaimelio gatvę užpylė desėtkai vokiečių raitėlių, o paskui jų atdardėjo pora kulkasvaizdžių. Prie Griniaus kiemo sustoję druktas ulanų kapitonas. Kol kiti sukinėjo apie sužeistą leitenantą ir užmuštuosius, vienas ulanas kaž ką ten kapitonui kalbėjo, vis rodydamas į Griniaus grėivą. Kapitonas pamoję galva ir prisistatė pasišiausęs subalternas. — Atveskit tų namų šeimininką, trumpai įsakė kapitonas. Keli vokiečiai tuojaus šokos jieškoti senio Griniaus.

Vokiečiams pradėjus laužtis per duris suprato senis, jog nėra ko gero laukti, o

aną patį raitelį, kuriam užpažvelgę per plyšę pamatė tikrines buvo, kad kaimelyje nematyta kazokai. Skubiai spruko į esantį palovėje rusų. Marti ant greitos vėl uždėjo lentomis ir pati su vaikų taikės įsisprauti ir užpeči. Bet į grėivą įgriuvo keletas ulanų ir nutvėrė ją už rankos išsitraukė į aslą. — Kur senis? — ėmė jie klausis lietuviškai, kur pats gspadorius? Drebanti iš baimės marti atsakė: "Nežinau, tur but kur išėjo." Ulanai apsižvelgė ir nematydami senio niekur tečiaus nepaleido Grinienei, sugniaužė kumščius reikalavo pasakyti, kur senis dingio. Pagalios vienas ulanas nutvėrė jai iš rankų vaiką ir iškėlė jį augštyt suriko: — "Sakyk, kur senis, o jei ne, tuojaus trenksiu jį ir pečių." Griniene puolė prie vaiko ištiesus rankas, atstumta apkabino ulano kelius, prašydama atiduoti vaiką, bet nesakė kur senis: "Nežinau, nemančiau," tai buvo jos vienatiniai nurodymai.

Nežinia, pagązdinti tik norėjo ulanas, bet paėmęs vaiką užsimojo, tarsi pasirengeis telėti į žemę. Motina užsiėmė akis, o vaikas baisyai išsigandęs sukliko: — "Mama, dadė!" Ulanas ištraukęs cukraus gabalą ir rodydamas vaikui tarė: "Pasakyk kur dadė, gausi cukraus, o jei ne-tai papjuosim tave kaip aviną." Vaikas pažūrėjo į cukrų, verkdamas sušuko: "Dadė yra čionai, rusyje." Vokiečiai paleido vaiką ir Griniene, patį išvilko iš rusio senį ir nusivedė su savimi. Vaikas kibos motinai į skverną, bet toki atstumė jį verkdamas: "Tu gyvačiukas, kam pasakei kur dadė?..." Vaikas tiek te suprates, kad mama pyksta pasitraukė prie pečiaus.

Kapitonas liepė suvadinti visus kaimiečius, idant jie matyt galėtų kaip vokiečiai baudžia prasikaltėlius. Čia pat ant kiemo tuojaus sutaisyta karinis teismas iš paties kapitono ir dviejų oficerių. Užklausta senis, ar jis sakė šį rytą, jog kaimelyje kazokų nėra? Ginties nebuvo kaip. Priešais liudijo tas pats ulanas, kuriam tas sakyta. Todėl negaišiuodamas kapitonas tarė: "Griniaus, teismas atrado tave kaltu, jog tu kazokų papirktais nedorai ir iš piktos valios įtraukei mūsų kavalerijos burį į nelaimę, sumeluojamas, buk kazokų nėra, kuomet pats juos laikei paslėpęs savo jaujoj. Todėl tave tuojaus sušaudys, tavo namai bus sunaikinti, ir taip bus kiekvienam, kurs blogai darys prieš mūsų armiją." Ulanas atkartoję išsigandusiems sodiečiams kapitonu žodžius lietuviškai. Senis Grinius šoko aiškintis, maldauti, sakydamas, jog nē jis pats, nē niekas kazokus atjojant nematė, juos netolimais esant nežinojo; kapitonas tik pamoję ranka kareiviams, kurie tuojaus ėmė tempti senį tolyn. Griniene tuokart puolėsi kapitonui į kojas melsdamasi dovanioti seniui, nepalikti ją vieną našlaitę. Kapitonas pa-

spyrė tik koja... O senis tuotarpu velkamas prie tvarto šaukė: — "Palaukkit, nors kuniga paprašysiu, bent išsispaviedot prieš smertį... Kapitonas tik nusijuokė ir užsisuko sau. Griniene betgi neatstodama verkė ir maldavo pasigailėti, kol senis nenuvirtu pasienyje...

Pamačiusi senį pargriuvus, moteriškė suriko nesavo balsu, su putomis ant lūpų šoko prie kapitono, griebė jam už akių, kad tas vos spėjo atitraukti galvą — "Prakeikti, šaukė ji skubiai, bedušninkai, šunės, jus ir jusų kaizeris, visi, visi, visi." Kapitonas revolverio rankine tvojō jai per galvą. Moteriškė sukniubo, idant jau daugiau nekėlus.

Kaimiečiai į tą viską tyliai turėjo žiūrėti negalėdami pagelbėti. Jie patįs už save drebėjo, iš baimės ne vienas sau šnabzdėjo poterėlius, kad tik žiaurus vokiečtytys nelieptų sušaudyti. Tuotarpu ulanai lakstė apie Griniaus trobas, daugė langus, skaldė duris, laistė sienas kerosinu. Už valandėlės, augštai į padanges ėmė kilti dumai, pasirodė liepsna... Tai degė Griniaus budinkai. Kaimiečiai gi su baime daboję, iš kurios pusės vėjas pučia, kur kibirkštis krinta. Visiems ramumo nedavė mintis: prais nelaimė pro šalį, ar visus juos be pastogės paliks. * * *

Garsioji Dono kazokų šimtinė, vedama sotniko Puhalo, jau rengėsi į tolimesnę kelionę Kauno linkon. Tik patįs rotininkas dar tebegėrė arbatą, kuomet į stovyklą tarsį padukę į šoko penki kazokai žvalgai. Sargyba be maž ko jus nepašovė, laimei spėjo pamatyti, jog tai savieji. Kazokai netrukoteiti prieš patįs, buvo atidžiai juos iš klausė. Gi iš klausęs tuojaus atidėjo arbatą į šalį ir pasirodęs savo palapinės tarpduryj sušuko: "Vaikučiai, šiandien pirmineiga ant vokiečio!" Šimtas jaunu ir stiprių krutinių griautė sugriovė tik: "Ura, radi staratsia!" Už valandėlės šimtas raitelių nudundėjo į vakarus, sukeldami dulkių debesis.

Prijojus Juškaičių krumas sotnikas perdalijo kazokus į du burius. Vieną burį paliko čia pat ant vietos, liepdamas palengva prisirtinti prie vokiečių stovyklos ir laukti pasislėpus, kol šuviai iš kaimelio neduos ženkla; gi išgirdus šaudant šokti ant priešo negaišiuodant, ypač gi taikinant atmušti kulkasvaizdžius. Kitas burys, vedamas paties sotniko, skiniimais tuotarpu užjoti vokiečiams ir už pakali. Griniaus degančios trobos geriausiai rodė kelį. Be triukšmo kazokai prisirtino prie Juškaičių sodybu. Vokiečiai, tiesa, buvo išstatę sargyba, bet tai tik del papročio. Patįs sargai nepermintai į savo priedermes žiūrėjo. Jie žinojo, jog rusai smarkiai traukiasi art viso Lietuvos fronto, be mūsų atiduoda didžiausius miestus, užleidžia turtingiausius žemės plotus, išstisus šauną našlaitę. Kapitonas pa-

Juškaičiams tuolygius. Na, o žinant tą, kuris vokiečtytys galėtų sau išvaizdinti, jog rusai dar drįs neužpuolami užpulti? Jei kur toks vokiečtytys ir atsirastų — tai jam vietos nebūtų netik sargyboje, bet ir visoj vokiečių armijoje! Todėl ulanų sargybai labiau rūpėjo Griniaus trobų gaisras neg Juškaičių apielinkės. Tada jie tik pamatė kazokus, kuomet pastarieji prie klykimo "Ura!" ir prie šaudyklių trenksmo, įpuolė vėsula į vokiečių tarpą.

Vokiečiai sumišo, griebė už šaudyklių, ėmė betvarikėje trauktis, berengdami panaudoti kulkasvaizdžius. Tečiaus vos tuos spėjo į poziciją pastatyti, kaip pasigirdo naujas "ura!" Tai pasislėpę krumynuose kazokai skubėjo savo draugams į pagelbą. Ulanai iš dviejų pusių užpulti nespėjo nē ginklus pavartoti. Kazokai akymirknyj pasiekė kulkasvaizdžius, jų sargyba šoblemis išklėjo, o už valandėlės visame kaimelyj tik ir girdėjos šaudyklių nelygus tarškėjimas. Šoblių skambėsis, mirstančių ir sužeistų dejuimai, rodos, pačiuose Juškaičiuose prasiverė pragaras. Užklupti netikėtai vokiečiai arba pasidavė, ar krito nuo kazokiškų šoblių.

Mušio karštyje ir nevienam sodiečiui kliuvo šoblės kirtis bei pištalioto kulka. Jie vokiečių suvaryti dabar nežinojo ką veikti ir arba sukritė ant žemės pasistengė nuduoti užmuštuosius, arba spruko kas galėjo, arba lakstė čia pat kaip pamišę. Gi pora subėgo į degančią Griniaus trobą.

Ilgiausiai su kazokais grumėsi pats ulanų kapitonas. Jis šiaip be taip savo kardu atsikirtu nuo užpuolančiųjų. Kur kardui buvo perdaug ten gelbėjo užtaisytas revolveris. Taip iš visur kazokų spaudžiamas, vienoj rankoj laikydamas tą revolverį, kitoj-gi kardą kapitonas pajiegė trauktis atbulas. Pagalios prisirtino jis prie emusių smarkiai degti Griniaus trobų. Jieškodamas bent kokios laikinos priedangos nuo kazokiškų kulkių, idant brangiau už savo gyvybę pareikalavus, jis šoko į Griniaus grėičios prieangį ir pamėgino užtrenkti duris. Bet tos buvo ka tik sulig jo paliepmo išlaužtos, suskaldytos, negalinčios jokios priedangos suteikti. Augščiau viršugalvio tratėjas išaudinis stogas, smilko sienos ir dumai, nespėdami prasimušti kitur, veržės pro langus, duris, plyšes. Ugnis platinos smarkiai, bet kapitonas nusprendė vėčiau liepsnoje žuti, neg pakliuti gyvu į kazokiškus nagus. Girdėjo jis nemažai šnekant apie rusų žiaurumus, iš kazokų gero sau nesitikėjo, o pagalios kaip galėtų mieširdystės iš kitų laukti tas, kurs pats del visų terodė titnago širdį?

(Tąsa)

Anglijoje duona pakilo apie 100 nuosimčių bet ukininkai nagauna daugiau už savo grūdus nē duonkepiai už lepinimą duonos.

PO MEDŽIU.

Gerbiami broliai ir seseris:
Beeinant gatve aną dieną, žiurau, pulkas žmonių. O kaip aš esmi dideliai žingeidus, aš antru kartu pažveigiau ir pamačiau kad moteris kalba.

Aš niekad neinu ten, kur daug žmonių ant kokio nors "rarato" susirinkę, bet kur matyt, kad žmonės dalinasi sveiku protu, ten mane traukia pasiklausti apie ką tai eina.

Cia kalbėjo jauna moteris, ji nurodinėjo moterų sunkų padėjimą, ji nurodinėjo kaip moteris pamirštos daugelyje tiesų, kaip jos atskirė nuo nekurių darbų, kaip jos sunku gyventi po tiesos padarytom tik vienu vyrų. Ji nurodė, kad moteris yra netokios silpnos kaip vyrai mano: kad moterų yra gerų raštinių, gerų išradėjų, gerų motinų ir atsizymėjusių pasaulėje pašelpa, pasigailėjimu. Taipgi gerų valdininkų nes užėmė vietas karalių jos neprasčiau rėdė šalis. Ji prašė vyrų vieno daikto, tai yra, kad vyrai balsuodami š, rudenį aprič kitko nubalsuotų duoti tiesą ir moterims balsuoti.

Ji sakė, kad moteris gavę balsą daug ką pagelbės vyrų politikoje. Viena kad moteris ne yra kokia vergė; jai pasaulėje tas pats ir tiek pat priguli kaip ir vyrai gyventi ir apie visokius reikalus rūpintis. Su reikalais politikos, reikalais organizavimo, yra tankiai reikalinga netik vyrai susidurti bet ir moteriai. Moteris turi susidurti su toms tiesoms, kaip ir vyrai, ir delto jai yra reikalas turėti tiesą pasakyti ar jai tos tiesos tinka ar ne. Kalbėtoja buvo maža, rodos silpna moteris, bet ji savo reikalą perstatė vyrų labai gražiai ir aiškiai.

Netik kad moteris tankiai kalba reikalaujamos sau tiesų balsavimo bet ir laikraščiams jos plačiai rašo, kad politiška liuosybė būtų joms suteikta.

Pamislinau sau, kodėl ne? Kodėl moterims nesuteikti liuso balsavimo jeigu jos tikrai mano, kad su politiška jos geriau pataikys sau tiesas padaryti ir padės protingiau viską rėdyti? Apie kokį tik daiktą dirbs daugiau proto, daugiau rankų, vis tai geriau padarys; geriau sutaisys tiesas, padės iškamantinėti ko truksta šalies valdžiai ir net pačios

jos stengsis būti geresnėm ukėsėm. Tegul jos turi tiesą, tegul balsuoja, tegul rupinasi valdžia.

Atėjo laikas, kad moteris pradėjo jieskoti savo tiesų; jos nenustos tol kolei jos tiesų savo negaus. Tramdymas jų nuo tiesų balsavimo tik trauks nuo jų daugiau jiegu, trauks daugiau bereikalingos agitacijos ir lėšų. Delto aš sau nutariau balsuoti už suteikimą moterims balso del rinkimo urėdo tiesų darymui ir tiesų prižiūrėjimui. Aš manau, kad aš galiu eiti balsuoti vieną valandą o sugrįžęs paleisti moterį balsuoti; aš apsiimu tame tarpe jos darbą namie užimti. Moteris turi daug priešų, kurie nelinki jom į politiką eiti, sakydami kad jos yra silpnos ir kitos jų nesupras kas tai yra politika ir bus tikrai materialas balsų, kuriuos galės nusipirkti tie ponai, kurie nori dasigauti į vietas urėdų o iš to paskui daro sau pramonę.

Kiti priešai sako kad moteris gavę balsus pirmiausia rupinsis balsuoti, kad uždarai karčiamas, kur jų vyrai palieka sąvaitės uždabj, o jom namie dirbus tamsa nuo tamsos niekas nelieka. Aš gi tikiu kad moteris, kurios jiesko sau tikros tiesos balsavimo, jos yra pasiryžę karnors geresnio pasaulėje nuveikti, kitaip jos neužiimtu savo tiesų jieskojimu. o jei jos mato kad savo balsais ką geresnio ant šios pasaulės padarys tegul jos turi tiesą balsuoti. Abelnai paėmus moteris, jos yra silpnos ir kaip tokios silpnos jos turi turėti sau užtarytoją. Kokis tas užtarytojas nebutų stulpas, prie jo moteris jaučiasi kaip namie. Tik tos moteris palieka savistovės kurios baigia augštesnius mokslus, kurios eina kartu su vyrais į mokslines ir mato vyrų silpnumą, tokia moteris palieka savistovė ir nereikalauja sau ramščio bet sau lygaus ir nori būti lygi.

Kitas dalykas kuris padaro moterį savistovia, tai yra didelis vargas, kurį moteris apgali savo sumanumu ir savo sveikata. Mergaitė augus prie močekos varguose visada greičiau sau duoda rodą negu toji, kuri auga prie motinos ir yra lėvinama. Moteris abelnai gyvenė daugiausia po globa vyrų, po jų padarytom tie-

som, negali būti pilnom savistovėm moterim. Jos savo laiką nepraleidžia tyrinėti to kodėl vyras darbo negauna. Negauna kad netikęs, — jos sako. Arba kodėl vyro uždirbta mokestis neištenka ant maisto per sąvaitę, — Kaip Dievas duos jis uždirbs daugiau, sako jos. Didžiūmenė moterų giliai nieko iki šioliai nemislino. Gal delto jos yra silpnos, kad vyras už jas rupinasi darbu politika ir viskuom. Dabar moteris pradeda siektis į gilesnė mislį. Jos mato, kad žmonės gyvenime netik kad turi sunkiai dirbti del pragyvenimo bet dar sunkiau mislyti, kaip sutaisyti tiesas kad uždabys nenuėiti, ant nieko. Ką vertas tas mūsų prakaitas ir storonė, jeigu mes turime uždabj savo atiduoti del budavojimo drutviečių, armotų, geležinių karės laivų, ir neapsakytų kalnų kulkų, dinamito ir visokių velnio išradimų del mūsų pačių žudymo. Kanvertas dėjimas pinigų sunkiai uždabj del laikymo kariumenėje jaunų vyrų, kurie tik ant palaidunų išėina. Moteris ne viena, nors dar tiesų neturi balsuoti, nepritars tokiam eikvojimui pinigų. Kaip motina gali užginti neleidus savo paskutinio sunaus į karę, jeigu ji neturi tiesos balsavimo? Kaip ji gali apginti savo sunkiai sutaupyta turta nuo karės ugnies, jeigu ji neturi tiesos prie balsavimo? Sumanios moteris rupinasi gauti balsą, gauti tą irankį su kuriuom šią pasaulę galima taip valdyti kaip tik nori. Galima išnaikyti karės, galima apšviesti žmones, galima geriau tuos turtus atkreipti ant žmonių apšvietimo ir kovoti su tamsybe. Šią žemę galima Rojum paversti, kur nusidėjimų nebutų. Moteris be abejonės parodys vyrų ką jos gali padaryti su savo balsais kaip palyginti tuos revus karės laukuose, kaip nustoti vertus į juos motinų sunus.

Gal jos musų broliam vyrų pravers akis ir parodys klaidas musų rėdyne pasaulė, netik karše bet ir kitokiuose reikaluose. Taigi aš nuo savę sakau: tegul moteris pastoja savistove, tegul išlenda iš po globos visų tų kurie tik ją mėgina globoje laikyti, tegul stoja pasaulėje viena, tegul gyvena savo išlavintu protu, gryn mokslu ir datyrimais, te-

gul taiso tiesas ir kelią kuriuom eidama paliks garbės ženklus. Nuo savę aš duodu tiesą jums, motinos ir seseris, tiesą balsuoti kartu su rožių bukieta. Eikite šen į darbą, sunkų ir ilgą užganėdinkite vyrus, kurie turėdami tiesą balsavimo nę pažinti nenori to ir po tamsybės skraiste vargsta.

Dabar, ant galo, klausiu jusų broliai, kurie po medžiū susirenkate, ar jus taipgi balsuosite duoti pilnas tiesas moterim? Jeigu balsuosite už jas ar prieš jas, pasakykite priežastį.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Valstija Missouri turi 678 unijas, visos po globa Amerikoniškos darbo Federacijos.

Tukstančiai unijistų darbininkų randasi Anglijos kariumenėje. Vienas regimentas susideda visai tik iš unijistų.

Miestas Detroit priims prie miesto darbų vien tik turinčius ukėsiškas popieras.

Merginos-prižiūrėtojos ligonių ant karės Anglijoje, gauna po 500 dol. mokesties ant metu.

Moteris dirbančios Detroito restauracijose ilgiau negali dirbti kaip po 54 valandas ant sąvaitės.

Philadelphijos čevyryų krautuvėse dirba 1,500 moterų darbininkų.

Vokietijos valdžia moka po 11 centų ant dienos karės nelaisviam dirbantiem įvairius darbus.

Chicagos studentai paeinantie iš šeimynų prigulinių unijas gali pagelbėti mokytojoms straiukuoti.

Centralia, Ill., unijos nupirko namą, kuriame įtaisys unijai svetainę.

Washingtono tapo padaryta pradžia organizuoti draugija vadinamą Pirmos Pagelbos Susižeidusiems nelaimėje kiap kad Raudono Kryžiaus draugija.

Šveicarijoje nuo 60 tukstančių iki 70 tukstančių darbininkų dirba prie metalinių ir mašinerijos darbų.

Chicagos miestas turi parupinę apie 1,500 sieksnių malkų del sukirtimo bedarbams ir paprastiesiems "bomams," kurie žiemos laike į miestą sukeliauja.

New Yorke yra apie 125,000 moterų ir vaikų dirbančių "svetšapėse" prie įvairių darbų, daugiausia siuvalo.

San Francisco Unijos rengiasi uždėti kooperatyvišką krautuvę, kurioje tik unijos išdarbiai bus pardavinėjami.

Anglijos gelžkelių darbininkai nerimauja; jie reikalauja pagerinimo darbo aplinkybių.

II. AUSTRIJA-VENGIJA.

(Tęsa)

19-tas ŠIMTMETIS.

Napoleono karėm pasibaigus, Austrijos kaip Vokietijos finansiškas stovis buvo labai blogas. Bet kur Vokietija turėjo apie 50 metų taikos sutvarkyti viską ir pagerinti savo stovį, Austrija per visą tą laiką buvo sudraskyta viduriniais vaidais.

1820 mete, Austrija turėjo numalšinti sukilimą Napolitanų (Italijoj), o sekantį metą riušes Moravijoj.

1825-1827 m. pasigirdo vengrų pasiskundimai, buk keliuose praeituose metuose, jų senos privilegijos buvo veik užmirštos, jų parlamentas nebuvo sušauktas ir mokestis uždėtos bei rekrutai imti be pasiklausimo pačių vengrų. Bet imperatoriui pasisekė nors laikinai nutildyti šiuos protestus ir bent šiek tiek užganėdinti vengrus.

1831 m. gandomi francuzų, italai vėl pasikėlė prieš Popiežių ir savo austrus valdonus bet ir šį kartą jiems nepasisekė. Francuzai nepagelbėjo jiems atsakančiai ir austrai juos tuojaus pergalejo, skaudžiai nu bauddami vadus.

1834 m. Austrija, Prusija ir Rusija padarė sutartį, sulyg kurios jos prižadėjo sugražinti kita kitai visus revoliucionierius kurie prasikaltę prieš valdžią vieną šiu šalių jieskotų prieglaudų kitoje. Tas buvo padaryta idant sulaukyti progresą revoliucionieriškų idėjų, kurios gimę Francijos revoliucijoj, buvo išsiskleidę po visą Europą. Kad toliau suvaržyti prasiplatinimą laisvės idėjų, visose trjse šalyse labai žiauri cenzura buvo įsteigta. Laikraščiams netik ką nebuvo leista spausdinti viską, bet ir jų skaičius buvo apribuotas. Taip Austrijoj ant 23,000,000 gyventojų visų jos valstijų, radosi tik 30 laikraščių. Ir netik žinios ir straipsniai, bet ir dramos bei muzika buvo aštriai cenzuruota.

1835 m. Imperatorius Franciškus numirė, viešpatavęs 44 metus. Jis pergyveno daug nelaimių ir visokių besikeitimų, bet nors jis buvo netekęs daug savo žemių, betgi jos jam buvo daugiausiai sugražintos, ir mirdamas, jis paliko savo imperiją veik taip pat didelę ir galingą kaip ji buvo jam palikta. Jis buvo pirmas paveldėtinis imperatorius Austrijos, ir jo viešpatavime gimė pirmas tikras tautiškas susipratimas tarp austrų, kaip austrai, o ne kaip vien tik šaka didelės germaniškos rasės.

Svarbiausias atsitikimas pirmuose 10 metų sekancio imperatoriaus Ferdinando I, viešpatavime, buvo prijungimas prie Austrijos mažutės Krokavos republikos. Mat 1809 m. miestas Krokavos ir aplinkinė teritorija buvo atimta nuo Austrijos ir padaryta savistovi republika po globa Austrijos, Prusijos ir Rusijos. Bet jos savistovybė buvo užtikrinta tik jeigu ji nepriimtų tų trijų šalių priešų (t. y. revoliucionierių) į savo teritoriją. To reikalavimo kroviečiai neišpildė ir netrukus jų žemė buvo pilna visokių politikos prasikaltėlių. Slaptos draugijos knibždėjo joje, ir čionai buvo geriausia suokalbių auginycia visoje Europoje. Žinoma globejančios tautos nekantriai ant to viso žiurėjo ir po bergždžių bandymų atvesti kroviečius "į dvasią."

1846 m. ta teritorija vėl pateko austrams. 1848 m. yra viens iš juodžiausių Austrijos istorijoj. Tą metą prasidėjo sukilimai italų, vengrų, čekų ir pačių austrų prieš valdžią.

Italai vis tik tykojo tinkamos valandos pasikelti prieš neapkenčiamus valdonus. Išgirdę apie naują revoliuciją Francijoj ir riaušes Viennoje, jie manė juk gerų-geriausia proga įgyti savo laisvę buvo atėjus. Sukilimas prasidėjo Milane ir Pavijoj. Su pagelba Sardinijos karaliaus ir Venecijos valdžios, prasikaltėliai metėsi ant austrų. Iš pradžių jiems kuopikuiausiai sekėsi, bet toliau jau netaip gerai ėjosi, o galutinai austrai atsismė Milana. Italai nesijautė visiškai sumušti, bet apsiėmė padaryti taiką su austrais. Ši taika buvo tik laikinė.

Tuom tarpu, austrai turėjo pilnai užtektinai veikti namie. Patį austrai geidė liberališkesnės valdžios, geresnės sistemos finansų ir laisvės žodžio. Kuomet augštesnis parlamentas atsisakė išpildyti šių pareikalavimų, didelės riaušės iškilo Viennoje,

ir buvo numalšintos tik kuomet imperatorius paskelbė jog pilna laisvė buvo suteikta spaudai, ir kad naujas parlamentas buvo sušauktas del pataisymo Konstitucijos.

Vengrijoj, tuo pat laiku, buvo milžiniškas bruzdėjimas. Vengrų vadovai, Bathany ir Kossuth reikalavo pilnos savistovybės Vengrijos su atskira administracija del karės, finansų ir užsienio reikalų. To slavai ir kroatiai, kurie buvo skaitlingesni negu vengrai, nenorėjo daleisti. Jie ypačiai prieštaravo prieš įvedimą vengrų kalbos oficiališkuose reikaluose, vieton lotynų. Iš priežasties viso to buvo visur didelis sumišmas.

Kuomet braižyns konstitucijos pasirodė, dalykų stovis dar blogiau virto. Mat konstitucija suteikė pilną laisvę žodžio, spaudos ir tikėjimo, ir įsteigė du parlamentų butus, kurie turėjo būti sušaukti kas met, ir kurie turėjo daryti įstatymus. Narius parlamento turėjo tiesą rinkyti kiekvienas pilietis Austrijos imperijos, nežiurint tikėjimo ar tautos skirtumo. Tik žemiausios luomos darbininkai neturėjo tiesą balsuoti.

Kaip tik po apskelbimui konstitucijos, Čekijoj kilo riaušės tarp vokiečių ir čekų. Vokiečiai pyko užtai, kad galutinai čekai jau buvo lygiais su jais, o čekai, užtai kad jie matė, kad dabar jie niekuomet neatsikratys teutonų jungo. Čekai apskelbė savistovę valdžią Prage. Tuo pat laiku Kroatija, Dalmacija ir Slavonija taipgi išsirikino savus parlamentus.

Centralinė valdžia išsigando, bet greitai veikdama numalšino pasikėlius; vienok tik kuomet Pragas buvo pusiau sugriautas o Carlovitz, Kroatijos viršiausias miestas visai į griuvėsius paverstas.

Apgalėti austrų, kroatiai užpuolė ant Vengrijos. Vengrai šaukėsi imperatoriaus pagelbos. Kuomet ta nebuvo susyuk suteikta ir Tautiškas Susirinkimas Vennoje neprimė vengrų atstovų, vengrai jautėsi labai įžeistais ir nutarė skirtis nuo Austrijos. Kossuthas buvo apskelbtas diktatorium ir Grafas Lambergas, pasistas kaipo viršiausias kariumenės vadovas į Budapeštą, buvo užpultas minios ir barbariškai nužudytas. Po šiuom atsitikimu, centralinė valdžia susitaikė su kroatiais ir rengėsi kartu apveikti vengrus. Tada tautiška sargyba ir grenadierai susibuntavojo ir neapsiėmė eiti prieš vengrus. Jie net nuždė karės ministerį. Vengrai ėjo pagelbon maištiniukų, bet buvo sumušti o imperiališka kariumenė užėmė Vienną ir nubaudė sukilulus kareivius. Tuo tarpu, 2 d. gruodžio, 1848 m. imperatorius, įbaugintas visų šių atsitikimų, apledo sostą savo brovaičiui, Atsitikimui-Juozapui, dabartiniam imperatoriui. (Ex-imperatorius apsigyveno Prage ir ten mirė 1875).

Tik užėmus sostą, naujas imperatorius padarė konstituciją šalies dar liberališkesnę ir suteikė daugiau tiesų žmonėms. Bet susyky buvo apskelbta, kad visa imperija turės būti suvienyta, nors jos snariai galėjo būti bent iš dalies savistoviški. Kad užtikrinti cilybę imperijos, reikėjo butinai apveikti Vengriją nes kitaip centralinė valdžia būtų geografiškai atskirta nuo provincijų Galicijos, Bukovinos, Transylvanijos ir Banato. Nauji veiksmai buvo pradėti prieš vengrus, bet pastarieji laimėjo, ir apskelbė Vengriją kaipo laisvą šalį. Tada Austrija šaukėsi Rusijos pagelbos. Caras Nikolajus I nemylėjo pasikėlėnų ir tuoj sustiko nusiusti 150,000 rusų apmalšinti vengrus. Šį kart vengrai negalėjo atlaikyti. Baisiai kruviningame mušyje ties Temesvar jie buvo visai sumušti ir turėjo pasiduoti. Grafas Bathany ir kiti vadai buvo sušaudyti. Kossuthas pabėgo. Žemesniem oficeriam ir prastiem kareiviam buvo suteikta amnestija.

Nuo 1849 iki 1859 nieko labai svarbaus neatsibuvo Austrijoj, apart bombardavimo ir paėmimo Venecijos ir mušio su italais ties Novara. Italai pralošė mušį ir vėl turėjo padaryti sandarą. 1859 m., dabar su pagelba francuzų, italai vėl pradėjo karę su austrais.

(Tęsa)

LIETUVIAI AMERIKOJE.

SO. BOSTON, MASS.

Nedėdienėje, spalio 10 dieną, apsidėdė gerai žinoma porė, p. Juozas Dilys su p-le Kristina Mačaitė. Iškilmės atsibuvo šv. Petro bažnyčioje.

Vestuvės buvo labai pavizingos, nes daugiausiai buvo susirinkę jaunimo, kurie visą laiką praleido linksmiai, be jokių vaidų. Lai gyvenimas naujos poros buvo na koopasekmingiausias.

Nors per kiek laiko žmonės mūsų mieste buvo be darbo, bet dabartės visur vėl gerai dirba.

Moxie.

FARMINGTON, ME.

Šiomet laikraščiuose garsinama, kad javai gerai užaugo, o ypačiai bulvės. Tas gali būti nekuriuose vietose, bet ne visur. Pas mus bulvių šiemet nėra nė ant pusės tiek kiek praeitais metais. Bulves kurios klonuose randašė nė kasti nežadama, nes supuvo o augstumuose ir nedaugiausiai prikasama.

P. A. Ukininkas.

LAWRENCE, MASS.

12 d. spalio "Columbus Day" buvo labai iškilmingai švenčiama Lawrence.

Atsibuvo didelis apvaikščiomas paminėjimui Amerikos atradimo. Visas miestas buvo papuostas vėlavoms. Apvaikščiujime dalyvavo žmonės visų tautų apsigyvenusie Lawrence, tarpe jų ir lietuviai.

Po pietų atsibuvo lietuvių Aušros Vartų Motinos Dievo Draugijos balius p. Čebo svetainėje. Balius labai pavyko; jame dalyvavo apie 400 žmonių.

Gražiai Juoda.

DELEI LIETUVIŲ BELAISVIŲ.

"Pažvalgos" N1 pažymėta, jogei Dr. V. Gaigalaitis pasiryžęs yra gelbėti vargstančius vokiečių užimtoje Lietuvoje. Didžioji Lietuvos lietuvių, ir jei tik būtų daugiau jiegu, tai suvertų panašų komitetą, kokis gyvuoja Didžiojoje Lietuvoje Mažosios Lietuvos lietuviams belaisviams šelpti, t. y. "Lietuvių Globa šelpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos."

Labai mums malonu, kad Dr. V. Gaigalaitis, pasiryžęs yra, taip sakant, geru už gera atmokėti. Tiesa nors mes, kiek mūsų silpnos jėgos leidžia veikime ir veikime, kad tik savo vargstančių brolių belaisvių vargą sumažinus, bet atsižvelgiant į visiemis žinomas aplinkybes, į ypatingumą mūsų Draugijos, o svarbiausia delei stokos lėšų, mes toli negalėjome ir negalime visų savo sumanytų, pasiryžimų išpildyti. Daug kam turėjome atsakyti pašalpos, daug ir dar yra nesušelptų.

Žodžiu, vargo dar daug, o daug! Daug dar nenušluotyti anos pusės broliams asarų...

Dabar, kuomet Vilniuje veikti nebegalima, kuomet jau ir visos kitos Draugijos perkėlė toliau savo veikimą ir mūsų "Glo-

ba" persikėlė Petrapylin. Kadangi didžiama valdybos narių prievėsti buvo likties Vilniuje, tai ia Petrapylie bus papildyta naujais žmonėmis ir valdžiai užtvirtinus, vėla pradėsime savo veikimą. Žodžiu "Globa" veiks po senovei, tik Petrapylie ir kiek panaujintų Valdybos sąsata, na gal, žinoma — jei valdžia leis, su platesnėmis kiek teisėmis.

Panaujinton "Globon" jeis, rodos, kai kurie mūsų V. Damos atstovai ir Petrapylės inteligentai. Bet apie tai greitai laiku Jums pranešime.

Pirmiausia "L. Globos" užduočia yra dabar tai pasiūsti lietuvių belaisvių atlankyti, jiems pagalbą suteikti, savo delegatą. Vaziuoti yra didelis svarbus ir neatidėliotinas reikalas, nes iš kai kurių vietų lietuvių belaisviai gyvu Dievu šaukias pagalbos.

Kas vaziuos — tuom tarp nepaaiškėjo, bet tai turės įvykti tuojaus, kai tik valdžia suteiks leidimą gyvuoti "Globali" ir Petrapylj*).

Antrą turime viltį, kad lietuviams belaisviams (visur kaimė tik apie ramuosius gyventojus: moteris, vaikus, senokus, kuriems rusai išdirbė naują terminą: "vojennoplenjje") leis grįžti namon į Mažąją Lietuvą. Tuom reikalu rūpinasi ministerijoje g. g. musu atstovai P. Keinys ir Januškevičius. Vienas įjymus ministerijos narys pažadėjo padaryti, kas galima, ir šiek tiek turime vilties, kad bus leista. Tuomet prisėis tukstančius tų vargšų išleisti, palydėti iki švedijos sienos, organizuoti jiems maitinimo punktus Maskvoje, Petrapylje, Suomijoje, apskritai visu pakeliu, pradant nuo vietos jų buveinės Samaros, Saratovo, Simbirsko, Ufos ir k. gubernijų.

Švedijos siena, baigiant. O tas butinai reikės daryti, nes kitai paugelis iš jų netesės nei pu siaukėlės...

Trečia, gal pasiseks kiek, žinoma vėla kariškajai vyriausybei leidis, pagerint kariškų (kareivių) lietuvių belaisvių padėjimą, kuriais lig šiol mes veik ir neužišimėme, nes laikmės tos nuomonės, kad stiprus vyriškis greičiau save apsirupins, negu seneliai, senelės, arba mažiukai vaikučiai, kurie, staigų pasijutę tarpu tokių nepaprastų aplinkybių, tarpu svetimų žmonių, be pagalbos, lyg beplunksniai paukščiai audros iš lizdo išbloktais...

Bet tam, kaip matote, reikia pinigų, pinigų!... O jų mes iš niekur nesitikime gausia, nes lietuvių, tai ne slaviai belaisviai. — iš jų ateityje nesitikima susilaukti "biznio"... Toji suma, kuri parodėta mūsų Jums prisiustoje apyskaitoje, dabar jau pusėtinai sumažėjo, o Lietuvos ar kur kitur pagalbos, kaip matote, negalima gauti, nes veik visa Lietuva jau vokiečiais užgūžėjusi. Vienintėlė viltis tai Jumyse, amerikiečiai!

Galime užtikrinti, kad nors dabar ir negalite turėti tikrų žinių apie lietuvių belaisvių būmų išpildyti. Daug kam turėjome atsakyti pašalpos, daug ir dar yra nesušelptų.

Ir tai, kas padaryta, yra padaryta daugiausia Jūsų dėka, Jūsų, Amerikiečiai, pinigais. I

*) Mat lig šiol "Globa" gyvavo tik Vilniuje.

Jumis tai labiausia ir taikinami tie belaisvių lietuvių dėkavonės ir žegnonės žodžiai, kurie mūsų vardu yra prisiusti.

Beto, rods, netrukus atlančys Jus ir mūsų Draugijos delegatas.

"Lietuvių Globos šelpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos".

Sekretorius

Jonas Zigmas Valaitis.
Petrapilė, rugp. 29 d. 1915.

MARGUMYNAI.

POLICISTAS, KURIS TURITIK VIENĄ UŽDUOTĮ.

Nuo pradžios dabartinės europinės karės, Franklin, N. J. atsibuvo veik kasdieniniai mušiai tarp ateivių gyvenančių tam mieste. Šie mušiai kilo iš ginčų apie karę. Miesto valdžia galutinai nutarė paskirti policistą, kurio vienatinė užduotis bus numalšinti mušius tarp daug iškarščiausių teutonų ir sąjungininkų šalininkų. Šis policistas gaus \$1,500 ant metų už jo darbą, tai yra didžiausia alga mokama New Jersey valstijos policistams.

Policistas išrinktas del šio darbo yra John Irons, buvęs Suv. Valst. kareivis ir taipgi tarnavęs kaip policistas Panamos kanalo distrikte. Jis yra suviršum 6 pėdų augščio ir sveria apie 250 svarų.

KIEK SUV. VALST. KARIUMENĖ LĖSUOJA.

Suvienytų Valstijų kariumi turi tik 14 nuošimčių (apie 7-tą dalį) didumo Francijos kariumenės, bet lėsuoja daugiau negu du syk tiek; ji turi tik 13 nuošimčių (truputį daugiau negu 8-tą dalį) didumo Vokietijos kariumenės, o lėsuoja daugiau negu pusiau tiek. Ji turi tik 14-tą dalį didumo rusų kariumenės, o lėsuoja daugiau negu treč-dalį tiek. Kiekvienas Suv. Valst. kareivis ant metų lėsuoja \$1,300 o jokia europinė šalis nepaskiria nė \$400 del užlaidkymo kiekvieno savo kareiviu.

Suv. Valst. laivynas dar brangiau atsieina.

16 m. MERGAITEI PRAGYVENIMAS LĖSUOJA \$71 ANT DIENOS.

Nuskendime Lusitanijos žuvo ponas ir poni Loney, turtingi amerikiečiai. Kartu su jais ant laivo keliauvo ir jų vienatinė dukteris, Virginija, mergaitė 16 m. Tėvai žuvo, bet Virginija buvo išgelbėta. Visas jos tėvų turatas, suviršum milijonas dolierių, jai liko.

Pirm negu ji iškeliavo, Virginijos motina, lyg ir permatydama nelaimę, paskyrė vieną savo draugų kaip globėją Virginijai. Iki Virginija turės 21 m. ši globėja, p-lė Chamberlain, užvė, bet ateityje tikrai nepasigailėsit, savo centus atidavę sumazinimui skurdo savo vargstančių brolių belaisvių!...

Ir tai, kas padaryta, yra padaryta daugiausia Jūsų dėka, Jūsų, Amerikiečiai, pinigais. I

lauta, kad jos globėja paskyrė kiek mergaitėi reikalinga ant metų del pragyvenimo, ir tiek jai bus suteikta, o likusi pinigai liks barakoje. Globėja išrokavo, kad mergaitė negali apsieiti nė vienu centu mažiau kaip \$25,500 ant metų, reiškia, buk jai butinai reikalinga arti \$500 ant savaitės, virš \$71 ant dienos!

Štai globėjos rokunda:

Namo randas	... \$6,000
Valgis ir naminiai daiktai	... 4,000
Drapanos	... 3,500
Tris tarnaitės	... 1,200
Mokslas, muzika knygos	... 2,500
Vasarinė vakacija, kelionės lėšos	... 2,500
Automobilius ir soferis	... 2,000
Pasilinksminimai	... 1,500
Krasos stuntiniai	... 600
Gydytojai, dentistai	500
Insurance ir t.t.	... 200
Mažmožiai	... 1,000
Išviso	... \$25,500

Kuomet pamislini, kad tiek daug merginų negauna nė \$500 ant metų, o turi iš to gyventi, apsidengti, įeigu galima ir "pasilinksinti," tai tikrai nesunku suprasti, kodėl, matydamos, toki bausių skirtumą tarp savės ir savo "seserų" tukstančiai darbininkų merginų prisirašo prie socializmo ir kovoja prieš dabartinę surėdymą. Neš surėdymas, kuris padaro galima, kad viena mergina, budama visai dyka, gali praleisti \$25,500 ant metų — kita, tuo pat amžiaus, sunkiai dirbant, neuždirba nė \$500, yra tikrai netikęs.

Visur girdisi, kad Austrijos kareiviai yra visai netikę, kad jie negali nė susilyginti su vokiečiais. Tas yra visiškai klaidinga, sako tu las amerikietis, kuris neseniai sugrįžo namon po ilgo buvimo Austrijoje. Austrijos kareiviai yra tarp geriausių kareivių visos pasaulės tautų. Jie yra gerai išmokinti, yra narsūs ir nebijosi žaidų nė mirties. Jeigu taip, tai klausimas kyla, kodėl jie buvo taip labai sumušti, bent pradžioje karės? Iš priežasties netikimo jų oficerių, sako šis amerikietis.

Paprasti kareiviai buvo puikiai išlavinti. Bet moderniškoje karėje, iš priežasties naujo budo kariavimo ir strategijos, paprasti kareiviai negali nieko veikti be oficerių o Austrijos reguliariški oficeriai, daugiausiai sunę turtingų arba aristokratiškų šeimų yra visai netikę, visai neatsakančiai išlavinti. Jie išsirinko sau militarišką karierą del dailių uniformų, kurios laikos taikos patraukia visų akis ant jų. Jie praleido kur kas daugiau laiko karčiamose arba gražių damų salionose negu lavindamiesi karės moksle. "Tingyns kaip oficerius" yra plačiai pasklidus patarlė Austrijoje.

Ką toki lėlės-oficeriai galėjo veikti, karei prasidėjus? Suprantama, kad pirmutiniuose mėnesiuose karės austrai buvo sumušti.

Nežinodami nieko apie karės taktiką, oficeriai išrinko blogiausias vietas savo kareiviams, del mušio kaip del apsikavimo, ir tukstančiai gerų, gabių kareivių mirė, žuvo nuo kulų ir ligų.

Galutinai, rezervų oficeriai buvo iššaukti. Tuojaus dalykai pradėjo geryn eiti, nes šie buvo tikri oficeriai, neišlavinti karės mokyklose, bet kurie pradėjo tarnauti kaipo paprasti kareiviai, ir buvo perėję laipsnius iki oficerių. Šie mokėjo kariauti. Kartu, vokiečiai, kurie taipgi nekantriai buvo žiurėję į netikusius Austrijos oficerių veikimus, privertė juos priimt didelį skaičių vokiečių oficerių. Nuo to laiko, austrai pradėjo visur laimėti.

"Joki pagyrimai paprastų austrų kareivių nėra perdideli," galutinai sako minėtas amerikietis. "Jie visur atsižymi savo narsumu. Jie, labiau negu vokiečiai, yra tikrai kulturingi. nes visoj šioj karėje, dar niekuomet nepasigirdo užmetimai žiaurumo austrams. Jie elgėsi su sužeistais priešais kaip su broliais. Moteris nieko neturėjo bijotis nuo jų.

Viena jų gražiai atsižyminti ypatybė, yra nenoras palikti užmuštus savo sėbrus nepalaidotus ant karės lauko. Kartais, naktimis, visas jų pulkas nuslenka tykiai į mušio vietą, parsigabena laivonus savo draugų ir palaiduoja juos."

ASARUOJANTI MEDŽIAI.

Ant Kanarų salų (Atlantikos vandenye, ties šiaurvakarinės pajurės Afrikos) randasi labai žingeidus augmenys, taip vadinami "asaruojanti medžiai." Šie medžiai yra rušis liaury, ir nuo jų lapų puola vandens lašai lyg ir lytus. Vanduo susirenka apačioj medžio ir padaro lyg ir prūdą, iš kurio apielinkęs gyventojai gauna labai tyrą, šviežią ir sveiką vandenį del gėrimo.

Vanduo išeina iš pačio medžio per nesuskaitomas mažas skylutes kurios randasi galuose lapų. Dienos laike, kuomet oras labai šiltas, vanduo išsisunkia kaipo garas, bet vakare, kuomet oras atšala, dideli lašai pamažu susirenka ant lapų ir galutinai puola žemyn, kaip lytus.

SENI GINKLAI VĖL VARTOJAMI.

Nežiurint ant visų naujausių žudymo prietaisų, kareiviai dabartinėje karėje parodo didelį prielankumą prie seniausių ginklų. Taip francuzai, kurie tik galėjo, numetė savo durtuvus ir jų vieton vartoja ilgus peilius. Netik vokiečiai dēvi plieninius šalmus, kaip viduriniuose amžiuose, bet ir francuzai, tik pastarųjų šalmai neturi smailių kuriuos pagražina ir padrutina vokiečių šalmus. Anglai, kovodami apkasose, vartoja skydus taip kaip ricieriai 500 metų atgal. Italai, sakoma, kartais naudojami visų seniausių ginklu, dantimis.

Gately & Rogers
DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Galite pirkti drapanas mokėdami \$1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų Dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately & Rogers
21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

PARYŽIAUS ŽMONĖS IŠRADO BOMBAS.

Francijos Mokslo Akademija turi tikrus darodymus, kad pariziečiai pirmiausiai išrado bombas. 1590 m. Paryžus buvo apgultas. Neteikę tikros amunicijos, su kuria atsakyti ant priešų artillerijos ugnies, pariziečiai sumanė padirbti savą amuniciją. Jie surinko senus vinis, šmotelius vielos, vario ir kitokių metalų gabalus, padarė su jais apvalius apdengtus švinu ir išovė juos iš kanuolių. Tai buvo pirmutinės bombos.

NEPAPRASTOS GYDUOLĖS.

Kantone, Chinijoje, randasi medikališkų restauracijų, kur chinų gydytojai siuncia lignonius valgyti, kad būtų išgydyti nuo nekurių ligų.

Amerikietis keleivis, kar tą įėjus į vieną šių restauracijų, nusistebėjo patėmyti kad kambarys buvo pilnas visokių gyvų ir negyvų gyvulių bei žvėrių—beždžionių, pelėdų, kėkėlių, drižių, gyvačių, elnių ir t.t. Jis žiurėjo į stiklinę skryniją pilną gyvų gyvačių, kuomet chinietis atėjo, atsargiai išsirinko gyvatę, kurią restauracijos tarnas tuo patėmė iš skrynios, užmušė, ir iškepė.

Amerikietis klausė savo vedėjo, kodėl tas chinietis norėjo valgyti tokią mėšą. "Ah, tai labai aišku," atsakė vedėjas. "Tamsta žinotai, kad gyvatė, nors ji neturi kojų, labai greitai persikelia nuo vienos vietos į kitą. Žmogus kuris tena valgo gyvatės mėšą, turi reumatizmą kojose, ir negali greitai nė toli eiti. Jis valgo gyvatę, kad įgytį jos stiprumą į savo kojas.

"Kas link beždžionių, jos turi labai drutas rankas, delto jos gali karstyti nuo medžio į medį, ir nepailsta. Daugelis žmonių, kurių rankos yra ligotos ar silpnos, valgo beždžionės kepsnius, kad turėti drutas, sveikas rankas. "Žmonės su blogom akimi valgo pelėdas. Kiti su kiturom ligom valgo kitus gyvulius ar paukščius. Tai geriausias budas išsigydyti," užbaigė vedėjas.

BĖDOS TELEFONO INŽINIERIŲ ŠILTUOSE KRAŠTUOSE.

Telefono inžinieriai, ku-

rių užduotis yra daziurėti telefono linijas kurios eina per nekurias dalis rytinės Afrikos, sako kad jų darbas yra sunkiausias visoje pasaulėje. Mat Afrikos miškai ir raistai yra pilni visokių paukščių, žvėrių ir vabalų, kurie visi yra mirtini telefono priešai.

Tarp didžiausių telefono priešų, pirmutiniai du yra žirafai ir sloniai. Žirafa yra gerai žinoma žvėris, kuri turi ilgą kaklą. Paprastes jiešoti savo maisto medžių viršūnėse, jis nė nemato telefonų vielų, arba jeigu ir mato, tai nepaiso apie jas nes jis vis vien eina tiesiog savo keliu, nušluodamas keletą stulpų ir daug mastų vielų. Sloniai, yra paprastai tykus žvėris, bet laiks nuo laiko jie lyg ir paduksta, ir bėga per miškus, baubdami ir išraudami iš šaknių kas tik pasisuka jiems po koją, o ypačiai telefono stulpus.

Beždžionės, žingeidžiausias iš visų žvėrių, irgi daug blogo padaro telefono linijoms. Mat joms viskas rupi žinoti, ir kaip jos pabaigia apžiurėti linijas, reikia naujas įtaisyti. Jos ypač myli pasikarti uodegoms nuo vielų ir suptis.

Vabalai taip pat nemažai interesuojasi į telefoną. Iš priežasties baltų skruzdžių, kurios labai greitai medį suėda, visi telefono stulpai šiltose šalyse turi būti iš geležies. Vorai ir kiti vabalai myli apsigyventi telefono skrynynėse, kur jie padaro daug blėdies.

Abeškai, telefono inžinieriai šiltame krašte turi nė ant valandėlės nestoti kovoję su skaitlingais priešais, jeigu jie nori kad telefonas veiktų.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

p.p. M. S. ir VII Vyčių Kuopos Korespondentas. — Tamstų korespondencijas netalpiname nes apie tuos pat dalykus buvo gauti pirmesni aprašymai. Meldžiam ant toliau rašyti.

P. Vyturėlis. Atsitikimai kuriuos Tamsta aprašai yra tikrai nepagirtini, tačiau mums, kaipo bėpartvyškiei laikraščiu, nelemta į tai kisti. Delto Tamstos korespondencija netilps.

P. Franukas. Tamstos straipsnelis yra teisingas, bet dalykų stovis kurį T. aprašai yra visiems jau gerai žinomas, ir T. nieko naujo apie tai nepasakai.

VYTAUTO PRIESAUKA.

"Dievai galingi!
Po šituom aržuolu,
Sausu-isdžiuvusiu,
Prisiegiams jums
Galvas guldyti!
Už šalį protėvių,
Už brangią Lietuvą!

Esam kerštingi
Del priešo antpuolių!
Kovon mes stojame,
Kardu apnuogintu,
Nepaisant gyvasties.
Už šalį protėvių,
Kryžuočius amžinai
Išnaikyt prizadam
Ir musų mylimą
Šalį apginti!
Galingais esame —
Saidokai kupini
Aštriųjų vylių;
Žirgai pakauštyti
Plienim padkavom,
Męs patis milžinai
vilties pilni!

Priešai drebėkit!
Pylis jųs' deginsim,
Smugį išvysite
Kaip audrą didelį.
Patsai busiu vadu!
Gaisrais nušviesime
Padange tamsiąją,
Turim atkeršyti;
Dievai padėkit!

Galingas Pikuli! "
Merkynės Vaidyla.

VIETOS ŽINIOS

Netikėtai užsnuodijo.
13 d. spalio, poni Alva Fisher, 55 m. amžiaus, 183 Clover gatvės, netikėtai užsnuodino mirtinai.
Jau kiek laiko, kaip moteris, kuri buvo labai nervuota, galėjo užmigti tik uostydama chloroformą. Manoma, kad šį kart, ji užnigo dar neužkimšus butelį, kuris stovėjo ties jos galva; miegodama ji pasijudino ir išvertė chloroformą, kuris išsiliejo ant jos pagalvės, ir amžinai užmigdė ją.

Mirtinai susižeidė elevatoriuje.

Robert K. Solin, 25 m. amžiaus nupuolė į elevatoriaus šulinį Reed-Prentice dirbtuvėje ant Cambridge gatvės, 13 d. spalio ir mirtinai susižeidė (jo kaulokas buvo suskaldyta). Niekas nematė žmogų puolant, ir jis buvo atrastas tik kiek laiko po nelaimės. Nors jis dar gyvas buvo kaip pagelba pribuvo, bet nuvežtas ligonbutin jis tuoj numirė, neatgavęs sąmonę.

Automobilius apsvirtė. 5 sužeisti.

Naktyje, 15-16 spalio, didelis automobilis kuriame važiuo penki vyrai nuėjo šokių Worcester Country klubo apsvirtė ties kerte West Boylston ir Willey gatvių. Dvi ypatos buvo mirtinai sužeista (viens iš jų jau mirė) o kiti trys lengviau, betgi gana pavojingai. Priežastis nelaimės buvo perdidelis greitumas. Visi vyrai yra jauni (25-26 metų) ir trys iš jų yra studentai Worcester Polytechnic Institute.

Streikas dar tebeina.

Kompanijos kurių darbininkai išėję ant streiko, yra pasiryžę nepasiduoti. Ju

nuostoliai yra nemaži bet ir darbininkai per keturias savaites ką streikas tebeina jau neteko \$106,000 mokėsciu.

"Jeigu kartą pasiduosime unijoms," sako kompanijos, "tai mes busime tik antrarankiai savo dirbtuvėse, o turėsime daryti ką tik unija palieps.

"Todėl mes nenorime unijoms darbininkų. Jeigu darbininkai sugrįžs prie darbo su tom pačiom sąlygom kaip prieš streiką, mes juos noriai priimsime — kitain streikas tesis neapribuota laiką."

Valstijos arbitracijos komisija kuri darė tyrinėjimus Worcesterje pastaruju laiku, negalėjo nieko pasiekti, nes nors darbininkai apsiima paduoti savo dalykus trečiųjų teisman, kompanijos to griežtai atsisako, ypačiai kolei p. Gilmour, organizatorius streiko, bus Worcesterje.

Padėjimas bėdinų streikių yra apgailėstaujamas, bet tikima kad jie visgi dar išras kokį nors budą išieiti iš jo.

Galima bus liuosai kalbėti Worcesterio gatvėse.

Pastaruju laiku buvo abejojama ar Worcesterje bus galima bile kam kalbėti ant gatvių. Nekurie narijai miesto rodos norėjo tą palikti visiškai palicijos perdėtinio rankose. Jeigu jis daleis kam, tas galės kalbėti, o kitaip ne. Bet viens iš aldermanų, p. F. P. McKeon protestavo, kad tas duotų "carišką galybę" policijos perdėtiniai; kad Sus. Valstijos yra laisva šalis, ir kiekvienas turi tiesią viešai kalbėti. Galutinai visa miesto roda sutiko ant to, ir dabar visi, sufragistės, socialistai politikieriai ir t.t. gal kalbėti visame mieste išskyrus tik kelias gatves. Jie turi gauti daleidimą nuo policijos viršininko, bet pastarasis neturės tiesią niekam atsakyti duoti daleidimą.

Juokai.

Čarli Čaplin.

Tai dienele, tai puiki Ant mano vesilos. Arielekėles primaukė, Visų krito seilės. Draugus savo suprasčiau, Ir visi atėjo, Kitų visai nemačiau Ir tie atplėškėjo. Vai, broleli, girdėjau Kad stoną savo mainai. Deltos čionai atėjau, Kaip gyven matai. — Ką vėlneli padarysi,

Kad jau čionai atėjai, Dešrų vienas neprarysi Nors pasėlom atlindai. Tuoj pradėjom uliavoti Kaip bačkėlę atkimšau; Visokiais balsais lėlioti, Kaip sapną aš pamiršau, Tik iš ryto atsikėlęs Negerai pasijutau Ir galvą savo pakėlęs Koki puodą pamačiau. Vai, Dievuli tu mano, Turbut aš esu turme! Ogi balsas čionai, keno? Ar ir tu čionai, kume? Ne aš vienas čia esu. Čia musų visa šaika, Mudu čia su Bernasu, Petras, Jonas ir Maika. Oi brolyčiai, kuo bus, Ką dabar darysim, Katras lojaris gabus. Tą pasisamdysim. Gal jau po šimtelį Mes čionai padėsim Bet šį vakarėlį Jau namie gulėsime.

Einu aną vakarą ir klausau, du žmonės kalba:
O tai laikraščiai meluoja, sako vokiečiai užėmė Karklinę, o aš gavau nuo pačios gromatą tik šiandien, vaiki-ne.

Taip, taip ir aš maniau, kaip užėmė Cibulėnus; bet aš dabar negaunu gromatos jau devintas mėnuo. Eime išsigert po vieną.

Bestovint man stotyje, atribėgo moteris prie bilietų langelio ir klausia: Kada aš gausiu trukį?
—Kurgi ponija važiuoji? paklausė tikių pardavėjas.

— Oh, tai žmonės, turi visus savo reikalus išpaskoti, pakol ką dasiklausai, rusčiai sumurmėjo moteris.

Beinant man pro mokslainę, klausau —mokytoja mokina vaikus aritmetikos, sakydama:
"Jeigu aš imsiu ir padėsiu du kiaušiniu ant stalo, ir vėl padėsiu du, ir dar du, pasakykite, kiek čia bus kiaušinių?"
Jonukas atsikėlė ir atsakė:
"Pana mokytoja negali kiaušinių padėti, nes kiaušinius tik vištos deda."

Neturėdamas ką veikti einu pro kampą kur neregys stovi. Netrukus atėjo vyras su motere, moteris imetė dešimtis centų į kepurę. Neregys pasikloniojo ir pasakė, "ačiū, ačiū, graži panele." Ponia nuėjus toliau klausia vyro: "Na kasžin, ar jis tikrai nemato, kad mane panele pavadino?" "O taip, gali būti tikra, nes kad jis tave pamatytų, nė už dolierį gražia panele nevadytų."

Mano draugas nusipirko audeklo del žipono ir parsinešęs ant stalo pasidėjo ir žiūrė su pačia. Tuom tarpu atbėgo 4 metų vaikas, atvertė išvirksčią šoną ir žiūro. Ak, Petruk sako tėvas, tu žiūrai iš išvirksčią šoną.
O ne, atsakė vaikas, kaip tu nunešiosi, man motina iš šito šono pasiūš žiponą, už tai man šis yra gerasis šonas.

Mano draugas nusipirko audeklo del žipono ir parsinešęs ant stalo pasidėjo ir žiūrė su pačia. Tuom tarpu atbėgo 4 metų vaikas, atvertė išvirksčią šoną ir žiūro. Ak, Petruk sako tėvas, tu žiūrai iš išvirksčią šoną.
O ne, atsakė vaikas, kaip tu nunešiosi, man motina iš šito šono pasiūš žiponą, už tai man šis yra gerasis šonas.

MOTERŲ SKYRIUS.

APIE MOTERIS.

Belgijos karalienė, Elzbieta, turi reguliarišką medicinos daktaro diplomą.

Anglijoje, moteris gali būti mayorai, "aldermonai" ir miesto rodos nariai.

Japonijoje randasi organizacija 10,000 moterų, kurios tikslas yra priversti vyrus apsieiti su savo pačiom kaip po sau lygiom, ir balsuoti už tiesas kurios apgina moteris.

Vokietijoje, suviršum milijonai moterų dabar išdirba amuniciją.

Viena iš žymiausių Suvienytų Valst. "biznierių-moterų" yra p-lė Hattie Coggin, kuri pasekmingai valdo ukę 6000 akrų ir kartu yra prezidentė bankos su kapitalu \$200,000.

Prezidentas Wilsonas ir Sus. Valstijų ex-prezidentas Roosveltas pranešė, kad jie balsuos už suteikimą pilnų pilietystės tiesų moterims, per rinkimus ateinantį lapkričio mėnesį.

Pradžioje dabartinės europinės karės buvo didelė stoka moterų ligonių dažiu-rėtojų Anglijoje. Iš priežasties ilgų darbo valandų ir mažos mokesties, daug moterų nenorėjo užsiimti ta profesija o didelės skaičius tų kurios jau buvo "nursės," emigravo į Australiją arba į naują Zealandiją, kur, iš priežasties to kad moteris ten turi lygias tiesas su vyrais, "nursių" padėjimas ir mokesčiai yra daug geresnė negu Anglijoje.

Tarakonai (banbatieriai.)

Yra sunku išnaikinti, bet vienok galima. Daugiausiai jie randasi virtuvėje ir kamaraiteje kur valgis laikoma (pentrėje). Daugelis šeimyninkų neapsižiuri jog jie yra prasiplatinę, nes tarakonai dienomis sėdi sulindę į plyšius, o tik vakare ir naktyje galima matyti kaip jie vaikščioja buriais ant grindų ir lentynų.

Geriausias budas tarakonus naikinti yra nusipirkti aptiekoje arba šiaip krautu-vėje vaistą vadinamą "Commercial Sodium flouride" kurį vartojama duonkepėse, restauracijose ir hoteliuose, ir išbarstyti vietas kur jie randasi. Tas yra pigus ir geras budas naikinti tarakonus. Bet yra ir kiti budai juos galabinti. Gerai yra paimti gilų bliudą ir apdėti jį aplinkui pagaliukais, o j bliudą įpilti seno išskvėpusio alaus. Tarakonai pagaliukais lips į bliudą ir nukritę galą gaus. Dar gerai yra paimti vieną arba kelias blėtas kur duona kepaši arba šiaip kokį blėtinį indą su stačiais šonais ir ištepus iš vidaus dugną ir šonus taukais arba sviestu, pastatyti į vietas labiausiai tarakonų apgyventas.

Įlipęs į tokį indą tarakonus per slidumą ne gali išlipti. Paskui reikia juos užpilti karštu vandeniu, o indą vėl pastatyti į buvusią

vieta.

Slyvų konservas.

50 mėlynų slyvų.
1 svarą baltų rozinkų (sultana raisins),
4 didelius oranžius.
1½ svaro cukraus.
¼ svaro išlukštentų valaisių riešutų (walnuts).

Kaip daryti:— Gerai nuplauk slyvas, išimk branduolius. Supiaustyk kiekvieną slyvą į keturias dalis. Tada pridėk nuplautas rozinkas ir cukrų. Nutarkuok žievę dviejų oranžių, tada išsunk visų oranžių sultis. Sumaišyk nutarkuotą žievę ir sultis su slyvom. Viryk 20 minutų. Tada pridėk riešučius supiaustytus į mažus šmotelius. (Galima dėti ir pusę svaro riešutų jeigu norima). Viryk dar 10 minutų. Įpilk konservą į tam tikrai pritaistytus stiklus, uždėk ant viršaus ritinuką į brandę įvynioto "tissue paper," ir paskui visai ant viršaus drėkiai užiršk storą, rudą popierą. Padėk stiklus į šaltą, sausą vietą. Konservas bus rai padarytas.

Liet. Draugijos Atstovo Atskaita.

Aukos, likusios Tautos Fondo skyriuose.

Chicagoje:
Šv. Jurgio, par. svet. \$73.50
West Side, bažn. salėje 53.63
W. Pullman, šv. Petro ir Povylo par. sv. 32.51
Roseland, Visų šventų par. svet. 46.0
Atlantic 24.00
Šv. Kryžiaus bažn. sal. 125.00
Wilkes-Barre liet. piknike 170.48
Freeland'e bažn. sal. 88.25
Tamaqua'je bažn. sal. 124.80
Mahanoy City, baž. sal. 74.00
Girardville, par. sal. 68.20
Mt. Carmel, bažn. sal. 115.00
Shamokin 47.76
New Philadelphia, bažnytinėje salėje 29.05
Minersville 150.00
Reading, bažn. sal. 77.50
Philadelphia, kun. Kaulakio par. 351.00
Brooklyn, kn. Petkaus par 86.00
" kun. Remeikos par. 176.00
" kun. Kuodžio par. 130.85
Bridgeport, par. svet. 122.30
Hartford, par. kn. Ambo-to 161.10
New Haven, par. kn. Krausko 110.00
Rymo Katalikų Seimas 830.50
Worcester'je, par. kn. Jakaicio 400.00
Worcesteryje, mano koncertas, musų draugijos nau-dai 100.00
Newark 240.00
Bostone, kun. Žilinsko parapijoje 858.00
Cambridge, par. svet. 70.70
Norwood, Par. svet. 120.09

Šiandien ir Rytoje Didelė Paroda
Vernon Teatre
Gražiausias Amerikos Serijiškas Perstatymas eina Pēt. ir Subatoj
"Jurių Augytinis"
Po piet nuo 2 iki 5, vak. nuo 7 iki 10:30. Tikietai 5 ir 10c.

Brockton, kun. Urbonavičiaus par. 230.00
Lowell kn. Olechnavičiaus par. 10.00
Augščiaui minėtose vietose visos aukos paliktos Tautos Fondo skyriams, kurie per centrą turi pasiūsti musų komitetui, pažymint, kad tos aukos mano yra surinktos.

Aukos, kurias patsai priėmiau ir pasiunčiau Lietuvių Draugijai.

Chicagoje, Mildos svet. \$71.35
" Meldažio svet. 41.27
Roseland, SLA. salėje 19.35
Nežinomas (per "Lietuvą") 5.00
Vincas Jusas 1.06
Gary, Ind., Suv. Draugijų prakalbose 40.00
Milwaukee 11.00
Sheboygane, kun. Varnagirio par. 30.04
Painesdale, Mich. 222.12
Chicagoje, Bankos svet. 28.00
A. Miller 5.00
Šv. Mykolo Ark. Draugija Pittstone 25.00
Philadelphia, liet. svet. ant Richmondo 125.13
Baltimore, liet. svet. 159.67
Brooklyn, L. G. F. skyr. prakalbose 243.05
Patersone, kun. Švagždžio kartu su liet. Dr-jom surengtose prakalbose 239.33
Adolfas Volongevičius ir Petras Mikalauskas 5.00
Antanas Dobryla iš Worcester'io 5.00
L. Š. F. Worcester'io skyriaus prakalbose 107.00
Per Počekvičiaus ir Stačiūnaitės vest., Worcester, Mass. 5.00
So. Bostone, liet. salėje 245.01
Cambridge, suvienytų Draugijų prakalb. 312.35
Tris iš Montello po 1 dol. 3.00
Haverhill, Mass. 100.54
Pateron, per kun. Švagždį aukos kolektorių per grįčia surinktos 54.45

Aukos paliktos rengėjų rankose:

Chicagoje, ant 18 gatv., rengė prakalbas "Naujie-p. Petraitį) 46.50
"nų" red. (aukos liko pas Cicero (Chicagoje) rengė prak. LSF. 24.27
Lawrence, Mass., rengė prak. suvienytos lietuvių draugijos 163.00
Išviso — 233.77
Išviso pinigų surinkau 7,651 dolarij ir 49 centus.
Iš tų pinigų 5,295 dolariai ir 77 centai inplaukė į Tautos Fondą:
233 ir 49 centai paliko rengėjų rankose; gi 2,121 dolarij ir 95 centus priėmiau aš ir pasiunčiau Lietuvių Draugijai nukentusiems del karės sėlpti drauge su atskaita.
L. Dr. Atstovas, —
St. Šimkus.
P. S. Šių aukų reikaluose ar abejojimuose gaili kreiptis: apie inplaukimus į Tautos Fondo iz-

dą prie Tautos Fondo valdybos; gi apie aukas, kurias patsai pasiunčiau, galima sužinoti Lietuvių Draugijos valdybos centre: Russia, Petrograd, Bas-kov per., 29, kv. 10, Martynui Yčui, Draugijos pirmininkui. St. S.

STATUTAS QUO.

Didžiausia gydytojo užduotis yra taip gydyti, kad sveikata ligonio ateitų jį normališka stovį. Pirmiausia visokis brudas iš kuno turi būti pašalintas ir viskas, kas tik dega, pusta bei nuodina kraują. Jums vėta pamėginti Triners American Elexir karčiojo vyno, kuris padarys daugiau negu išcystys kuną bet susilydys ir sudrųstys visus grumulojimo organus ir apgina nuo užkietėjimo, kuris ima žmogaus sveikatą ir energiją. Tokis išcystymas kuno atneša žmogui sveikatą ir ramumą. Aptiekose kainą \$1.00. Jos Triners Mfg. 1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Nuo pastyrusių muskulų, nuo persidirbimo arba šalčio greitą pavalinimą gausi trindamas su Triner's Liniment. Kaina 25 c. ir 50 c. per pačią 35 ir 50 c.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo brolio Antano Kielės; Vilniaus gub. Trakų pav. Merkinės val. Dubininkų sodžiaus, pirma gyvenčio Chicagoje. Jis pats ar draugai malonėkite pranešti.

Morkus Kielė,
67 Lafayette str. Worcester, Mass.

Pajieškau pusbrolio Telesforo Maciaus, Maciedalių sodžiaus. Ilakių val., Kauno gub. Girdėjau kad apie tris metai Amerikoje, bet nežinau kur randasi. Kas apie jį žinot ar pats meldžiu atsišaukti.

Eleonora Sabolienė,
9 Prescott pl. Worcester, Mass.

Pajieškau savo vyro Juozupo Vaičiulio; išėjo iš namų 9 d. spalio parsinešti mokesčiai ir daugia negrįžo. Apie 5 pėdų 10 colių augščio, gelsvi plaukai, šviesaus veido, raudonas, už dešinės ausies turi naviką mažą.

25 metų senumo, keturi metai kaip ženoti. Išvažiavo su tamsiais pilku siutu, nežinomiais straiptytu. Dargaičių sodžiaus, Grudzių parapijos, šiaulių pav. Kauno gub. Jis pats ar draugai malonėkite pranešti.
Barbara Vaičiulienė,
15 Millbury str. Worcester, Mass.

Pajieškau pusseserės Alitės Jankauskiukės, Kauno gub. ir pavieto. Eriogalos par. 3 metai kaip Amerikoje. Girdėjau gyvena Baltimorė. Meldžiu atsiliepti.
William Selvestrovicz,
817 E. Pine str. Mahanoy City, Pa.

Pajieškau savo draugės Onos Zebrūtės (po vyrų Vaitiekūniene), kaimo Degučiu, Sunskų gmino, Suvalkų gub., Ji pati ar pažįstami malonėkite pranešti.
Ona Bendoriūtė,
78 Burncoat str. Worcester, Mass.

NAUJI NAMAI ANT PARSIDAVIMO.
Po žemiausiom prekėm. Taipgi taisome namus ir krautuves. Meldžiam atsilankyti pas mus.
Stanislav Samburgskis
23 Perry ave. Worcester, Mass.

Lietuviškas Teatras

Bus lošiama drama 3 aktų, 6 atidarymų "NIHILISTAI" Arba Užmušimas Caro Aleksandro II. Subatės Vakare, 23 d. Spalio - October, 1915

Todėl kviečiame jus broliai ir seseris atsilankyti ant šio puikaus teatro. Kur gausite pamatyti liudniausias scenas ir saldžiausias juokus iš Rusijos žandarų šuniškumų.

Siutus ir kitokius rubus

DUOKIT PASIUT MUMS! Užtikrinam kad Jus suėdysite pinigų ir turėsite gražius rubus. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesnė.

AUTOMOBILIUS!

Vežu vestuves, krikštynas taipgi ir ant linksmo pasivažinėjimo, apielinkėse šio miesto arba į pamaras. Ne pamirškite. J. NORKAITIS, 138 Millbury St. 37 Harrison St. TEL., PARK 7406-J.

PARSIDUODA UKĖ.

47 akrai išdirbtos žemės. o reštas miškai; daugiausia aržuolai. 5 blokai nuo miesto, 2 blokai nuo dirbtuvės (šapos.) žemė graži, ligi, biski prie molio per vidurį lauko bėga upelis, viskas auga. 2 stubos, 2 klunai, kiaulių tvartas ir vištynėlia. Yra lietuvių susiedų. 3 karvės, 2 veršiai, mulas, 6 kiaulės, 30 vištų. Parduodu delto, kad patį pabėgo, o vienas negaliu užlaikyti gspados. Norintie pirkti atsišaukit greitai. S. DYRMONT, Box1 136 Bige'ow, Ark.

GERA PROGA

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo 15c Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo 10c Aritmetika mokinimuisi (okundu, su paveikslais (apdaryta)) 35c Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvisio" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

J. SVIRBALIUS Geriausi kriaučiai visam So. Bostone Vyrui kas tik nori te gražiai pasiūty drapanų, Visi duokite užsakymus aukščiau minetam kriaučiam, o visada busite užgandinti, Tik nepamirškite adresą

Nauja Lietuviška Valgykla - Restaurant.

Šiuomi turui už garbę pranešti Worcester'o lietuviams, jog atidariau naują pirmos klasos valgyklą. Kviečiu visus širdingai atsilankyti, o busit užgandinti, kaip geru, šviežiu valgiu, taipgi greitai, švairiu ir prielankiu mūsų patarnavimu. Su pagarba, adrisas. A. SIMANAVIČIUS, 4 Millbury St., Worcester, Mass.

DYKAI! Kuris užrašys pas mane "Amerikos Lietuvi" metams, tai tas gaus dovanų puikių knygų. Taipgi galima ir kiti visi laikraščiai užrašyti. Užlaikau visokio turinio knygas. Pareikalavus pasiūnėiu katalogą už dyką. Adresuokit: J. P. CHUPAS, P. O. Box 330, Ansonia, Conn.

Tik 15. Dol.

UŽŠITA GRAFOFONA BIRUTĖ

Taip aiškiai ir puikiai grajina, dainuoja kad kiekvieną žodį galima suprasti. "Amerikos Lietuvisio" skaitytojams parduodame ant išmokėsčių arba šep gerų išlygų.

Columbijos ir Victor Rekordai Tinka

Reikalaujam A gentų Pardavinėjimui. Adresuokite M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Geriausia vieta pirkti visokios tulšys ir geležiniai padargai, stiklai, kitas ir šepečiai:

66 MILLBURY ST. VISADA GALIMA RASTI VISOKIŲ TULŠIŲ DIDZIAUSIAME PASIRINKIME UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS. VISOKIAS TULŠYS IR PENTAI PAS SADICKS HARDWARE & PAINT STORE, 66 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

JOHN CHERNIUS, Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose. Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo. Prisijesius reikalui nepamirškite lietuviu. 24 Millbury St., Worcester. Tel. Park 2865 W

KUNIGAS ŽEBRYS Jo gyvenimas ir darbai del labo Lietuvių. Nelamingas užbaigimas gyvenimo žmogūdžių darbas. Labai graži knygelė siųsk tuojaus 15 c. ir apturėsi. "Amerikos Lietuvis," 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Vienintelė Lietuviška Krautuvė, kuri parduoda visokius šaisus-frutas, cukerus, lelinę smetoną, ce cream. Baliaims, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite! J. MIKULIŠIS ir A. ABRATIS, 55 Millbury St., Worcester, Mass.

SKALBINYČIA LAUNDRY. Geriausiai Čystija visokias - BIELZNAS - DONOHUE MODERN LAUNDRY D. J. DONOHUE, Prop. Green St., Worcester, Mass.

METINES SUKAKTUVES ARTINASI.

"Amerikos Lietuviui" artinas metinės sukaktuvės 1 dieną ateinančio mėnesio - Spalio. "Amerikos Lietuvis" sparčiai platinosi šį begantį metų, beveik kur sutiko lietuvių mylinti skaitymą nuo to jau nesiskirė. Musų pasistengimas buvo neapsakomas kaip darbe, taip ir dėjime ant jo lėšų. Širdingai dėkavodami musų skaitytojams, kurie nesibijojo, kad jaunas laikrašty nedalikai ir prenumeravo sau. Iki suėjimui metinių sukaktuvių ir visą Spalio mėnesį, mes norėtume darsiekti tam tikrą skaitlių skaitytojų, kad išleidimas Jo mumi pasilengvytų, kviečiame visus musų skaitytojus per šitą porą mėnesių pasidaruoti su mumis. Pakalbinkite savo draugus ir pažįstamus, kad užrašytų "Amerikos Lietuvi", gaukite mumi nors vieną, du ar tris skaitnytojus, už jusų pasidarbavimą mes duosime dovanas knygomis ar šiaip kokiais naudingais daigtais. Kas gaus mum 5 skaitytojus tam duosime dovanų darbinį laikrodėlį; kas gaus mumi keturis skaitytojus, tam dovanosime Stebuklingą Ylą, kuri siuva kaip mašina. Moterims, kurios gaus 5 skaitytojus duosime Prosa, kurę kartu savyje kurinasi ir kartu galima prosyti, labai puikus prietaisas moterims stuboje. Dar yra tukstantčiai lietuvių neskaitančių laikraščių, tie kurie neskaito, jie ir nežino nieko, daug kartų mes tik nukenčiame nuo jų, taigi prikalbėdamas juos prie skaitymo netik dovaną gausi, bet savo tautą kelsi prie apšvietos. Pamėgink šiądien, neatidėk, kad ir negausi 5, tai ir vieną gavę apturėsi ką nors dovanų. M. Paltanavičia, Leidėjas "Amerikos Lietuvis" 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Naujas ELEMENTORIUS

Su daug PUIKIŲ Paveikslų. Ir Vaikų Skaitymėliai. KAINA TIK 25 CENTAI. M. PALTANVIČIA 15 Millbury St., Worcester, Mass.

P. A. DEDYNAS, 1 Worth St., Patarejas visokiuos reikaluose prisirašant prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, moksliskas gydymas dykal del vyru ir moteriu. Ar silnka jums plaukai? Ar pradze juos plaukai nuo metu? Ar ezkreoti kokias nors ne sveikumais ir limpanti siet? Ar randas plaukotes, niskas odos galvos? Ar plinki, bet pradzi plukiti? Ar konkia kas is suoti jos. Uzskykite, iluostrota, knyge Jus prapeneta kalba: "TYSYBE APIE PLAUKUS." Parasia europos garsingo specialist, kuri-oje randas Ivairios žinios. Gražybe plauku, su-dejimas plauko ir odos galvos. Priedasit silnimo plauku ir žilumas -Kaipl uzlaikyti sveikata ir išauginti plaukus.-Ir kaip tai i penkis savitės turėti gražius plaukus.-Ziu plaukai.-Barzda.-Ir deka-vones nuo užganedintu kilgiu. Ketvirtoje savite. GYDYMAS DYKAL. Mes galime pertikinti kiekvieną, kad gyduoles CALVACURA suauko silnikimo plauku prapeneta plaukotes ir augina gražius plaukus Uz 10 centu arba krauos markems prielustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išleisime kiekvienam dolerine deute Calvacura-os X ir kvarteto "Taisybe Apie Plaukus." Ispiaukete žemian atpausiu kopuogę ir susikete slanden. Seštoje savite. UNION LABORATORY, Box 484, Union, N. Y. Studu i dedimas 10 centu del apmokelimo kaštu persiutimo, mieldziu isau-eti man tojaus Jusu dolerine deute Calvacura N. 1 ir kvarteto "Taisybe Apie Plaukus." (Pauslukete sykiu kopuna su Jusu antrašu.)

Tel. Cedar 2404 DR. F. B. PUSKUNIGIS 17 Millbury St., Worcester Mass Prilima ligonius sekanClose val' nuo 8 iki 11 prieš piet, nuo 1 iki 3 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

GERI DANTIS REISKIA GERĄ SVEIKATĄ. Prižiurime ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite DR. WILLIAM B. McDONALD DANTISTAS 154 Front St., Worcester, Mass.

Krautuvė katalikiškų daigtų. Maldaknygių visokių, Stacių, Kryžių, Kieliku, Cimborijų, Žvakių, visokių paveikslų, fremuose ir be fremu. Škaplerių, ražančių pigių ir bargiausių. Idirbystė geriausia, prekės pigiausios. PHILIP RYAN, 24 Trumbull St., Worcester.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNIGYNE.

Alima gauti visokias knygas, išdion paduodame surašę knin-ų, kurias vargiai kitur gausite: 1. - RODOS MOTINOM APIE AUGINIMĄ ZINDOMŲ KUDIKIŲ. 18 puslapių kaina 5 c., 2. - KĄ DARYTI, KAD ŠVEIKI BŪTUME IR ILGAI ŽYVENTUME. 32 pusl., kaina 10 c., 3. - DANGAUS AUGSTU-ŲAS IR ŽEMĖS SENUMAS. Vnykščių šilelis ir daugelis nau-tingų žinių. 149 pusl., kaina 20 c., 4. - VISAS SVIETAS, Že-ae, kalnai, vanduo, upės, žmo-nes, miestai. Kaip turėtumėm aisti. 150 pusl., kaina 20 c., 6. - PERSPEJIMAS APIE VENTĄ TIKEJIMĄ, o ypatin-gai apie Jezaus Kristaus Baž-tyčią. 63 pusl kaina 10 c., 7. - PASNINKAI LIETU-ŲOJE. 16 pusl., kaina 5 c., 8. - KELETAS ŽODŽIŲ APIE NEZMONISKUS MAS-ŲOLIŲ DARBUS KRAZIUOSE r apie sudynimą Kražiečių Vil-tuėje. 15 pusl., kaina 5 c., 9. - DIEDAI IR GRAŽINA. 61 pusl., kaina 25 c., 10. - EUROPOS ISTORIJA. užemlapiu. 319 pusl., 25 c., 11. - KELIONĖ I EUROPA. 52 pusl., kaina 10 c., 12. - KONRADAS VALEN-RODAS. Poėma 24 pusl., kaina 15 c., 13. - LIETUVISKA CHRES-ŲOMATIJA. 173 pusl., kaina 40 c., 14. - NASLAITE. Drama seturių veiksmių septyniuose vtidengimuose. 22 pusl., kaina 10 c., 15. - PETRAS ŽEMAITIS. Jraži apysakėlė del Lietuvos aikelių. 69 pusl., kaina 20 c., 16. - KRAZIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS. "Pamin-2, das del Kražių nuo Amerikos ietuviių. 77 pusl., kaina 15 c., 17. - LIETUVISKAI-TRA-ŲISKOS STUDIJOS. 123 pusl., caina 75 c., (su Dr. J. Basana-Ųiciaus paveikslu). 18. - NUO DEGTINĖS. Ko-medija, dviejuose aktuose. 19 pusl., kaina 10 c., 19. - APIE SVEIKATĄ. Pa-sikalbėjimas Motinos su vaiku. 16 pusl., kaina 10 c., 20. - LIETUVIŲ TAUTOS ŲADEJIMAS RUSŲ VIESPA-ŲYSTEJE. (Rusų kalboje). 128 pusl., kaina 50 c., 21. - KO MUS MOKINA ŽVAIGZDES? 32 pusl., kaina 10 c., 22. - POLITISKOJI EKO-NOMIJA. Kas ji yra ir ko mo-tina. 84 pusl., kaina 25 c., 23. - KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai, 29 pusl., kaina 20 c., 24. - KOMPLETAI MENE-ŲINES "TEVYNĖS" 1896, 1897, 1899, 1909, 1910, 1911, 1912 netų, po 50 c., S. L. A. nariams - po 25 c. "Tevynė" - savaitinis laikra-Ųtis, 8 puslapiu, leidžiama Susi-Ųvienijimo Lietuvių Amerikoje, išeina kas pėtnyčia. Prenumerata metams: Suvientytose Valst.\$1.00 Kitose viešpatyst.\$1.50 Reikalaudami kningų ir sius-dami pinigų, prenumera-tą, kreipkitis šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

**VIENATINĖ LIETUVIŠKA
APTIEKA**
J. P. BUYNISKI
98 Millbury St., k. Lafayette St.
WORCESTER, MASS.

**JAUNOJI
LIETUVA**

**Jaunoji
Lietuva**

Vienintelis savo rūšies 64 puslapių
ilustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.
Jame dedama geriausi moksliniai
straipsniai ir geriausios apysakos.
Kalba gryna, graži ir suprantama.
Jei nori smagiai ir naudingai laiką
praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.
Kaina metams \$3.00; pusel
metų \$1.50; vienas numeris 25c.
Užsisakyk tuojau:
"JAUNOJI LIETUVA"
2257 W. 23 PL., CHICAGO, ILL.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY

Puikiausias hotelis vietoje Lietuvių
apgyventojų.
**VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.**

SVIEŽE PIENA

Galima pirkti nuo mūsų tautiečio
JUOZO URBONO
Atveža į namus
43 Ward St., Worcester, Mass.

PETRAS CIVINSKAS

GRABORIUS

411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

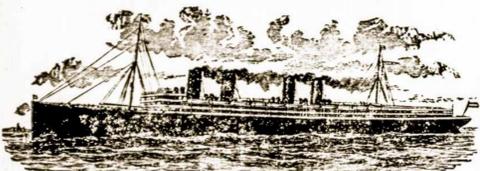
Parsamdo karietas dėl
vestuvių ir laidotuvių,
perka ir parduoda namus
Užlaikom šėvrykų ir drapanų.
TEL. PARK 3563-J

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgu į Conlins šėvrykų
krautuve.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus šėvrykus.

**Siuskite Pinigus Per
Musu Agentura!**

Pinigai eina konogreičiausiai ir saugiausiu keliu į visas vietas,
kur tik yra pačtas. Siuskite pinigus dabar, žmonėm pagelbą reika-
linga, kursas labai pigus.

Gavome žinę, kad pinigus galima siųsti į vokiečių užimtas šias
vietas: Ciechanow, Libavą, Mławą, Palangą, Kielc, Kauną, Lonžą,
Plocką, Sidlicę, Suvalkus, ir Vašavą.

NORINTIEMS Į LIETUVĄ VAŽIUOTI.

Laivai į Archangelsk Per Švediją
Kursk - - - - - Rugs. 20 Oscar II. - - - - - Liepos 29
Carica - - - - - Spalio 1 Frederik VIII. Rugpjūčio 11
Car - - - - - Spalio 12 United States Rugpjūčio 26
Dvinsk - - - - - Spalio 23 Hellig Olav - - - - - Rugsėjo 2
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

**"DARBININKŲ BALSŲ" NUPIGINIMAS TIK
TRUMPAM LAIKUI.**

"Darbininkų Balsas" leidėjai trumpam laikui numazino
"Darb. Balsui" kainą iki \$1.00 metams. "Darbininkų
Balsas" rašo daugiausiai apie darbininkų reikalus ir jų pe-
gerinimą buvijo. Kam rupi šitie dalykai, tas turi gerą pro-
gą užsirašyti šitą laikraštį. Piskubinkite, nes nupiginimas
bus tik trumpą laiką.

Taipgi pranešam Draugams Darbininkams, jog ką-tik iš-
ėjo iš spaudos I. W. W. raštai, kurių iki šiol dar lietuvių
kalboj nebuvo:

1. Ar I.W.W. prieš socializmą kovoja? Ne. 16 pl. 30c.
 2. Sindikalizmas. 106 pl., kaina 25c.
 3. Debatai pramoniečio su socialistu. 72 pl. 15c.
 4. Sabotažas ir jo tikslas. 39 pl. 10c.
- Su visai reikalais kreipki tes šiuo adresu:
"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins street, Baltimore, Md.

REAL ESTATE

IR
APDRAUDIMO, INSURANCE, BIURAS.

**PARDUODU STUBAS, FARMAS, LOTUS.
PARANDAVOJU TENEMENTUS.**

Apdraudžiu nuo ugnies stubas, rankandus,
furniture, ir turtą. Apdraudžiu taip-gi
gyvastį, sveikatą, ir nuo nelaimingų at-
sitikimų didžiausiose kompanijose.
Patarnavimas greitas ir sanžiniškas.

A. BLAŽYS,
13 Millbury St., Worcester, Mass.

**NAUJA KNYGA
"VALKATA"**

Ką tik išėjo iš spaudos. Tai
yra labai puikus dramatiškas
veikalas, kuris turi visiem pa-
tikti. Šį veikalą siulom teatru
lošėjim, po 35 c. už ekzem-
pliorių.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

**VIETA DARYMO
ICE CREAM.**

Darome geriausia
Ledinę Smetoną,
duodame specia-
liškai nužeminta
prekę, del vestu-
vių, balių, pikni-
ky ir visokių pasilinksminimų.
KALASHIAN
147 Green St., Worcester, Mass.
Tel. Park 2847.

"ATEITI"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę:
Utarinkais, Ketveriais ir Suba-
tomis ir darbu žmonėms pilnai atsto-
ja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į sa-
vaitę paduoda naujausias žinias iš
visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių re-
daktorių, kuriai sandarbininkauja vi-
sa eilė žymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 me-
tams ir \$1.50 pusel metų. Į užrube-
žį \$3.50 metams ir \$2.50 pusel metų.
Norintiems "Ateitį" pamatyti, vie-
ną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

**VINCAS CESNA
ir J. KIELE**

Veža anglis ir malkas visiem. Per-
krausto žmones ir atlieka visokius
darbus su arkliais.
441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 7325-W

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00
pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams;
\$1.25 pusel metų. Anglijoj, Lietuvoj ir
kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m.
Pamatiniui vieng. num. siunčiame dovaną!
Knygų katalogo siunčiame ant pareika-
lavimo dovaną.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, osterius
klemsus, vėžius, taip-gi marina-
votus galima gauti kenes.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai
ant pardavimo žmonėms ir krautuves.
Sullivans Vernon Sq. Fish Market

BROLUTI! KAS ČIA PER VIETA?

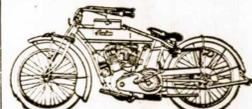

CEZARĄ VAŠKELEVIČIĄ
94 Millbury St., Worcester, Mass.

O tai tu dar nežinojai?
—Nu-gi ta Cezariaus seli-
nas! Čia broliuti puiki lieu-
viam užėiga: skanus ir sal-
tas alus, gardi arieklėlė ir ska-
nus kvepenti cigarai.
Patarimai visuomet sutei-
kiami dovanai.
Tik užėiki pas

**TURKIŠKOS MAUDY-
NĖS.**

Puiki vieta išsimaudyti su parū po bėgančiu vandeniu ir loviuose.
Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.
Turkish Baths
3 Ledge St., Worcester, Mass.

**Indian Motorcycles-
Motoriniai Dviračiai**
Ant pigių išmokėjimų. Norėdami praleisti puikiai laiką ant tyro oro važinėdami. Geriausias išlygos pirkti
MOTOR SALES CO.
705 Main St., Worcester, Mass.

**Lietuvių Katalikų Seveitinis Laikraštis
"DRAUGAS"**

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rin čiausieji ir žymia-
siejai lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduoda daug žinių iš
draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarsto-
mi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoj \$2.00 metams. \$1.00 pusel metų.
Kitose šalyse \$3.00 met. \$1.50 pusel metų.
Pažiūrėjimui siunčiame vienas numeris velui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

**Milžiniška Kostumeriška'Kriaucių Dirb-
tuvė ir Drapanų Krautuve.**

Valome, prosiname, ta'some ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant
užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas
Kviečiame brolius ir sėsris, su drapanų reikalais kreiptis pas mūs. Mes
siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarpntuojame.
Kviečiame visus pas mūs lankyti, o užtikrinam, kad busite užganėdinti
J. VAITKEVIČIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

**Geriausiai Taiso Laikrodė-
lius ir šėip visokius daigtus.**
Linksma butų susipažinti su lietuviais, nes
kalbu lietuviškai.
Kviečiu Atsilankyti Prekės Žemos.
A. FRIEDLAND.
146 WATER STREET, WORCESTER, MASS.

**AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRAŠTIS**

Visuomenės, literatūros ir politikos iliustruotas laikraštis.
**SKAITYKITE IR PLATINKITE
Amerikos Lietuvių Dienraštį
"KATALIKĄ"**

IS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje.
je. Visuomet pilnas indomių straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškaikrikiščiōniškoje dvasioje.
Dienraščiui "KATALIKUI" rupi lietuvių reikalai, darbininkų, moteriu,
jaunimo gyvenimas, lietuvių pramonė ir kultūrinis kilimas aplamai.
Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
JONAS M. TANANEVICIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVICIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:
Metams \$5.00.
Pusei metų 3.00.
Trims mėnesiams 1.75.
Dviem mėnesiams
Europoje metams

rašėkite savo adresą, o gausite pasiūžėjimui vieną numerį velu

Taippat užtikoma Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuve
REIKALAUKITE KATALOGO.
Rašydam laiskus ir siūždami pinigus visados adresuokite šitai:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
3249 SO MORGAN ST.
CHICAGO, ILL.